

Džáhilíja prorok Muhammad a vznik islámu

kurz: Islám

Ústav religionistiky
MUFF Brno – JS 2017

23. únor 2017
10:50 - 14:05

Attila Kovács

بر زمین کار شده او کو پیش
بود سپهر از پنهان سرش

Primární zdroje

- *Korán*, (czech trans. I. Hrbek), Praha, Odeon, 1972. (a mnohé další vydání)
- *Džbán žízně. Stará arabská poezie*, (czech. trans. K. Petráček & J. Štroblová), Praha, Mladá Fronta, 1966.
- *Žrebci poézie*, (slov. trans. L. Drozdík & Ľ. Feldek), Bratislava, Slovenský spisovateľ, 1986.
- *Román o Antarovi*, (czech trans. K. Petráček), Praha, Odeon, 1986.
- IBN ISHÁK, *Život Muhammada Posla Božieho*, (slov. trans. J. Pauliny), Bratislava, 2003.
- IBN ISHÁK, *Muhammad - život Alláhova proroka*, (czech trans. V. Svoboda), Praha, Leda, 2009.

- AN-NAWAWÍ, Imán Jahjá, *Záhrady Spravedlivých. Sbíрка výroků proroka Muhammada*, Praha, AMB, 2008.

Sekundární zdroje

Životopisy proroka Muhammada

- ARMSTRONGOVÁ, Karen, *Muhammad: Prorok, jeho život a poselství našemu času*, Praha, Daranus, 2009.
- COOK, Michael, *Muhammad*, Praha, Odeon - Argo, 1994.
- DELCAMBROVÁ, Anne-Marie, *Muhammad slovo Alláhovo*, Bratislava, Slovart, 1996.
- PETRÁČEK, Karel, HRBEK, Ivan, *Muhammad*, Praha, Orbis, 1967.
- ROGERSON, Barnaby, *Prorok Muhammad*, Praha, Nakladatelství Lidové noviny, 2004.

- COLBY, Frederick Stephen, *Narrating Muhammad's Night Journey: Tracing the Development of the Ibn 'Abbas Ascension Discourse*, Albany, State University of New York Press, 2008.
- CORNE, Patricia, COOK, Michael, *Hagarism: The Making of the Islamic World*, Cambridge, Cambridge University Press, 1977.
- GRUBER, Christiane & SHALEM, Avinoam (eds.), *The Image of the Prophet between Ideal and Ideology: A Scholarly Investigation*, Berlin - Boston, Walter de Gruyter, 2014.
- HAWTING, G. R., *The Idea of Idolatry and the Emergence of Islam*, Cambridge, Cambridge University Press, 1999.
- HOYLAND, Robert G., *Arabia and the Arabs: From the Bronze Age to the Coming of Islam*, New York, Routledge, 2002.
- NOVÁKOVÁ, Nea, *Předislamští Arabové*, Praha, SPN, 1969.
- VUCKOVIC, Brooke Olson, *Heavenly Journeys, Earthly Concerns: The Legacy of the Mi'raj in the Formation of Islam*, New York – London, Routledge, 2005.

Arabský poloostrov před islámem

Prostor

▪ Geografické členění:

- hranice: Úrodný půlměsíc, Rudé a Arabské moře, (perský / arabský) Záliv (al-Chalídž)

- hlavní oblasti: Hidžáz, Nadžd, Omán, al-Bahrajn, Himjár (Jemen), Hadramawt

▪ Politické členění:

- Byzancie (Východořímská říše) + Ghassánovci

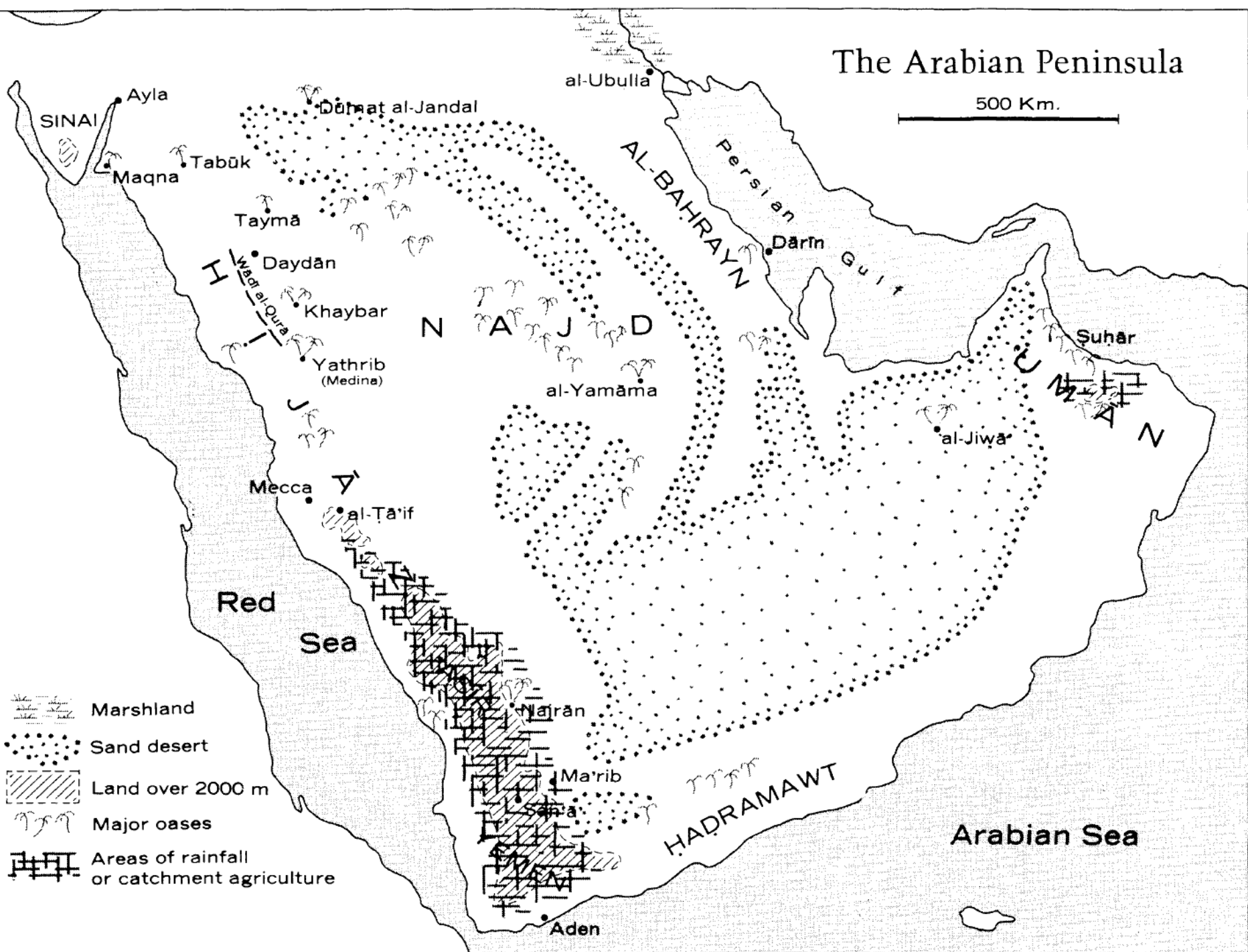
- Persie (Sásánovská říše) + Lachmovci

- Abesíne / Aksum (Etiopie)

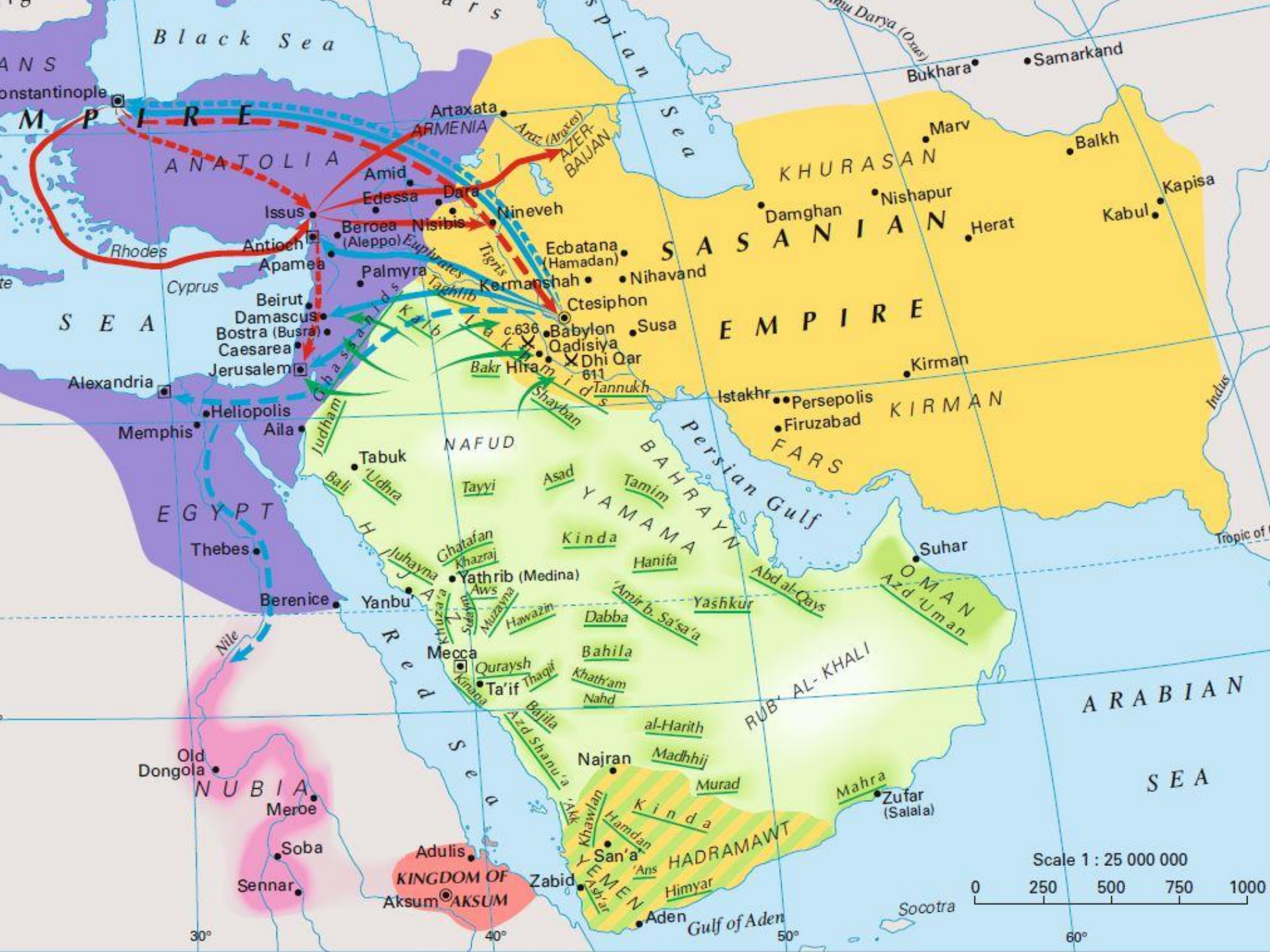
- Himjár (*Arabia Felix*)

The Arabian Peninsula

500 Km.

- Marshland
- Sand desert
- Land over 2000 m
- Major oases
- Areas of rainfall or catchment agriculture

Obyvatelé

- kočovníci a polo-nomádi (beduíni – *badawí*), obyvatelé pouště (Syrská poušť, an-Naúd, Rub^c al-chálí)
- obyvatelé „měst“: zemědělských oáz (Jathrib [pozdější Medína], at-Tá'if, Chajbar a jiné) obchodních stanic (Mekka)
- obyvatelé úrodných oblastí, kde jsou pravidelné srážky (Jemen a Omán)

Kmenová společnost, identita a systém hodnot:

čest / chrabrost / „mužnost“ / udatnost (*murú^ca*),
úzko spojena se systémem krevné msty (*tha'r*)

Neexistují rozvinutější společenské struktury (království a pod.) jako např. v oblasti Úrodného půlměsíce nebo v Himjáru.

Antara ibn Šaddád al-ʿAbsí – nejchrabřejší bojovník a básník

Náboženské představy

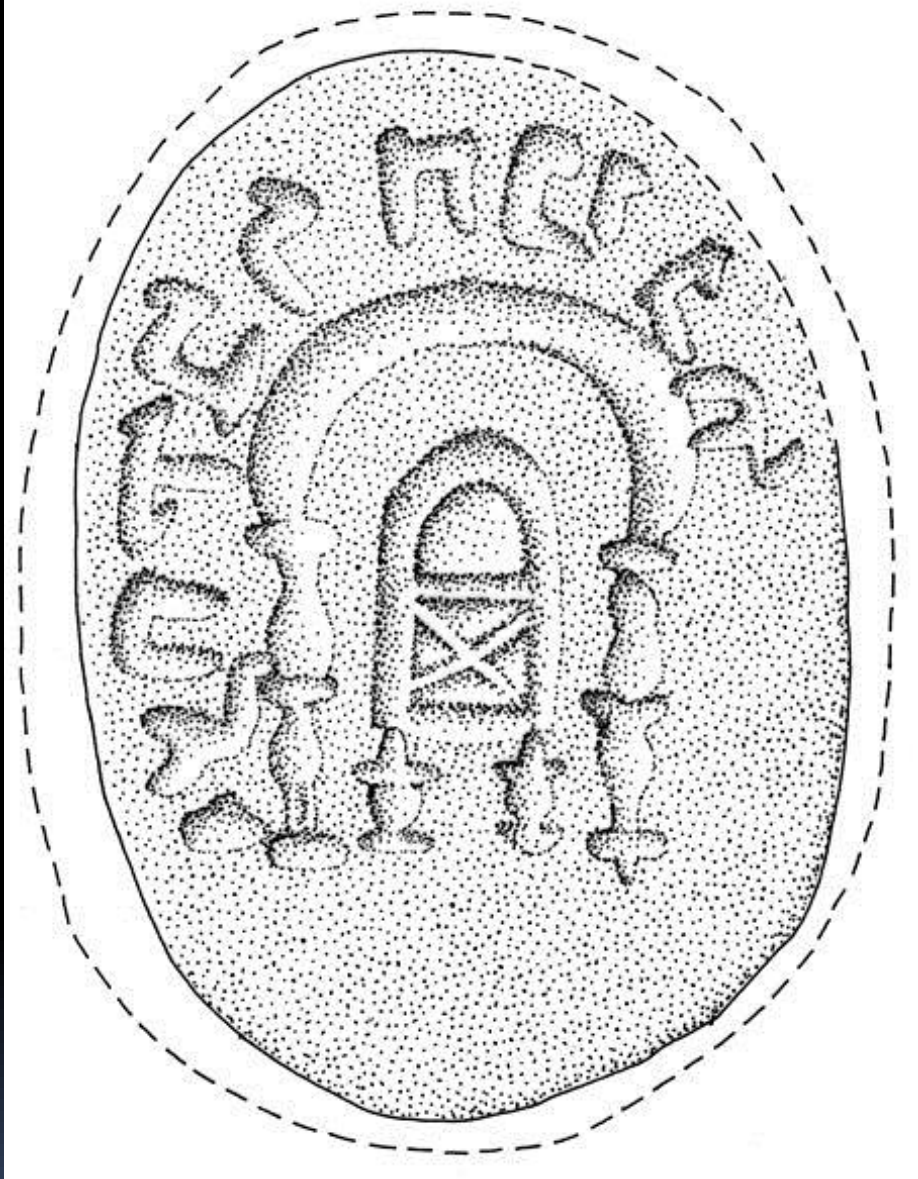
DŽÁHILÍJA – nevedomost / neznalost, islámský výraz pro popis náb. a společ. poměrů a představ v před-islámské Arábii.

a) judaismus

kolonie v zemědělských oázách Wádí al-Qurá, arabizovaní Židé a judaizovaní Arabové. Pokusy o zavedení judaismu jako státního náboženství v Jemenu.

b) křesťanství

hlavně na severní periférii (včetně Lachmovců a Ghassánovců) a v Jemenu. Monofyzité, zejména kopti a nestoriáni a jiné méně známe skupiny (trojice: otec, syn, matka).

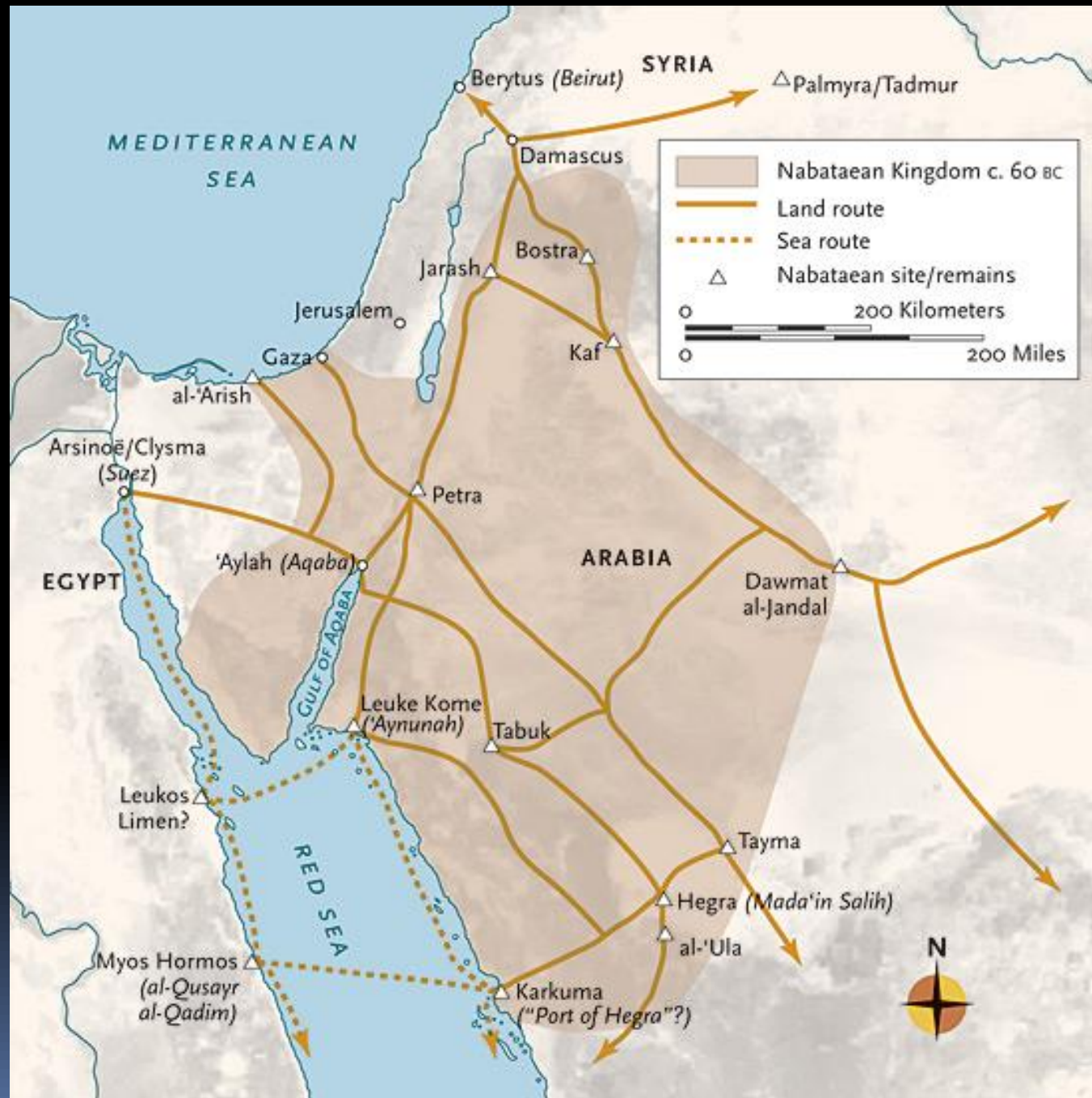
pečetní prsten s hebrejským nápisem (3. stol.)
a reliéf krále (?) (5. stol.) v koptském stylu, Zafár (Jemen)

Ruiny křesťanského chrámu (4. stol.), Džubajl (Saúdská Arábie)

c) polyteizmus

- Nabatejské náboženství:
lokální podoby helénistických, orientálních a arabských kultů, synkretizmus (Dionýsos, Baal, Isis, a jiní)

Nabatejská hrobka (1. stol.), Madá'in Sálih (Saúdská Arábie)

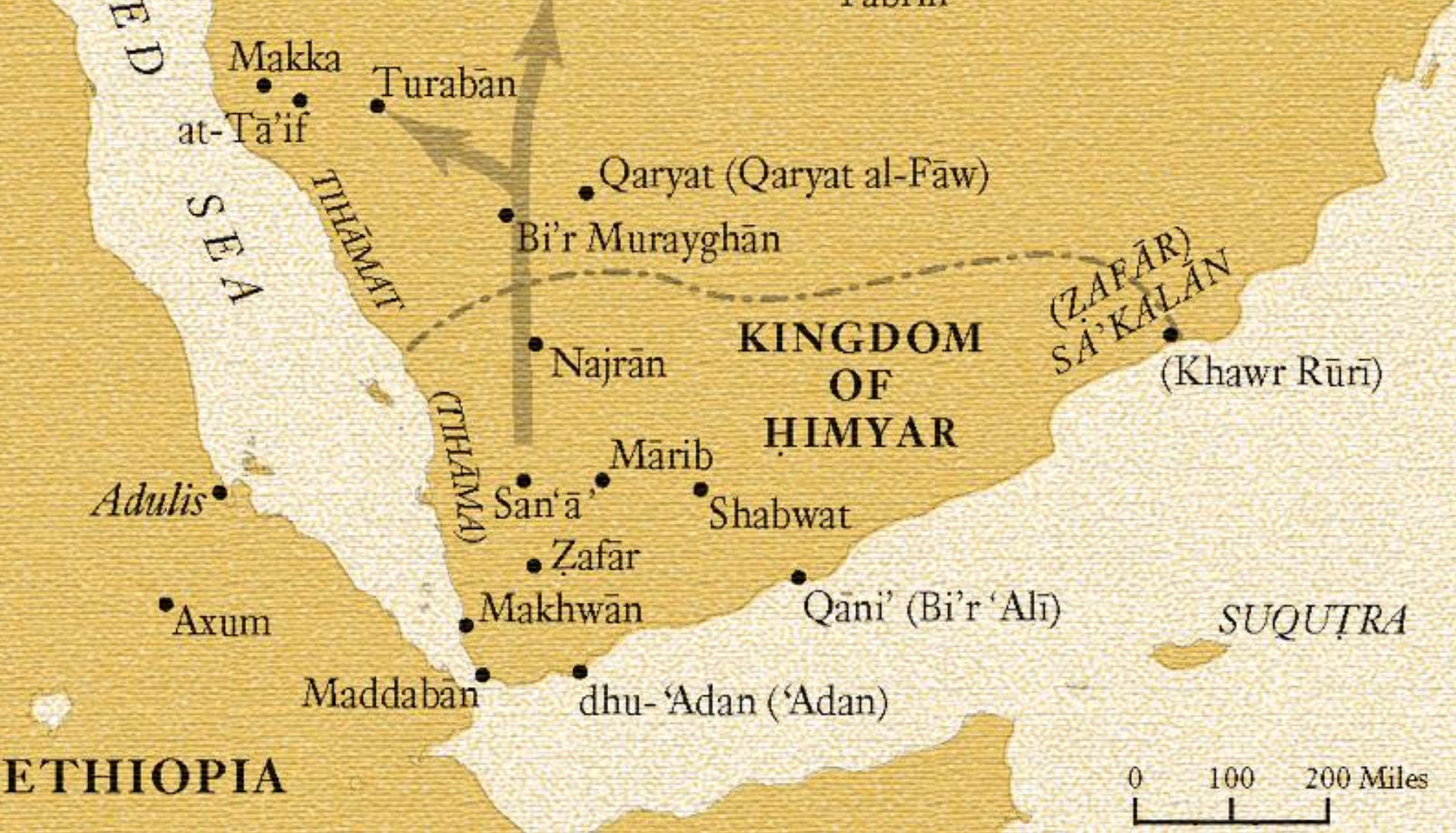
al-Chazna, nabatejský chrám (1. stol.), Petra (Jordánsko)

Podoby bohů z průčelí chrámu (1. stol.), Petra (Jordánsko)

Podoba bohyně a bůh Serapis (1. stol.), Petra (Jordánsko)

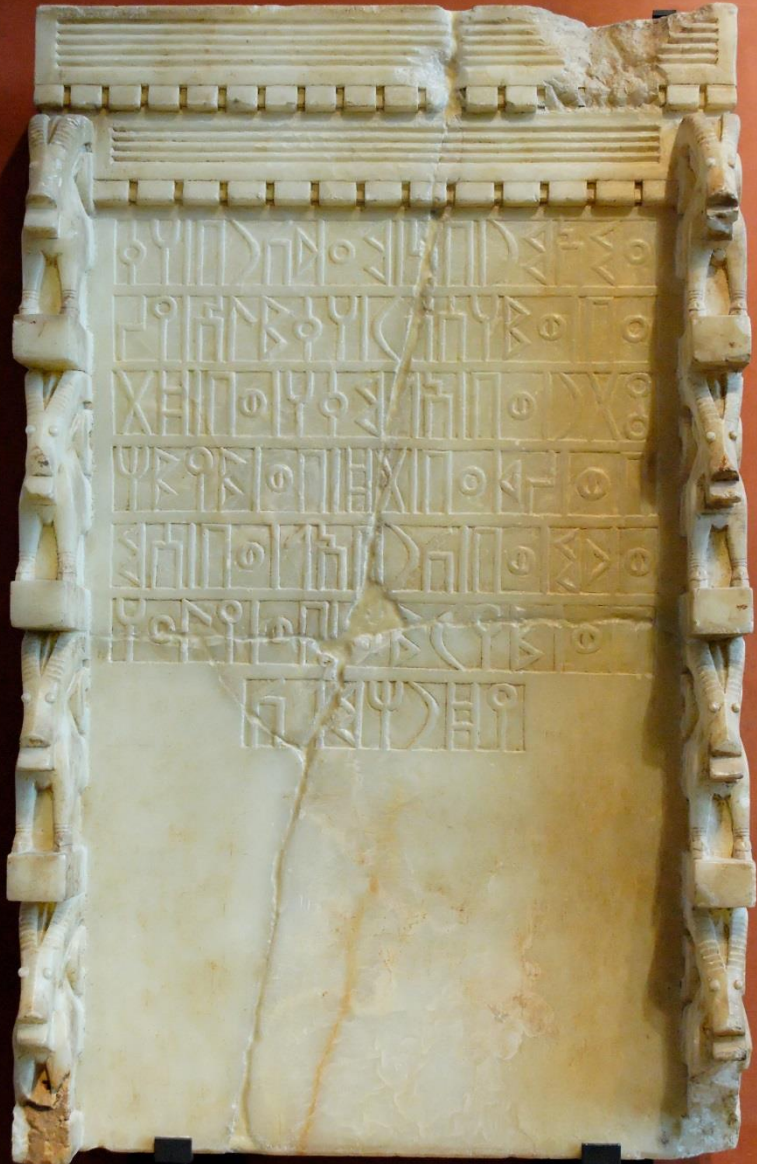

- Jemen (Himjar), astrální kultury (měsíc, slunce apod.),
zachovali se i ruiny některých chrámových staveb. Silný
zájem a vplyv Peršanů a Aksumu, judaismu a křesťanství.

Chrám Awwámu (7.-5. stol. př.n.l.), Ma'rib (Jemen)

Devocionální nápis věnovaný bohu měsíce (7.-5. stol. př.n.l.)
a busta kněžky slunce (1. stol. př.n.l.), Jemen

d) Polydémonismus

Hidžáz: jsou doložené některá lokální božstva a bohyně (hlavním pramenem o nich je nejčastěji paradoxně právě Korán), pro Mekku a kmen Qurajš jsou to:

al-Manát (osud, bohyně měsíce)

al-Lát (*al-Iláha* „bohyně“ – Slunce)

al-ʿUzzá („mocná“ – Venuše)

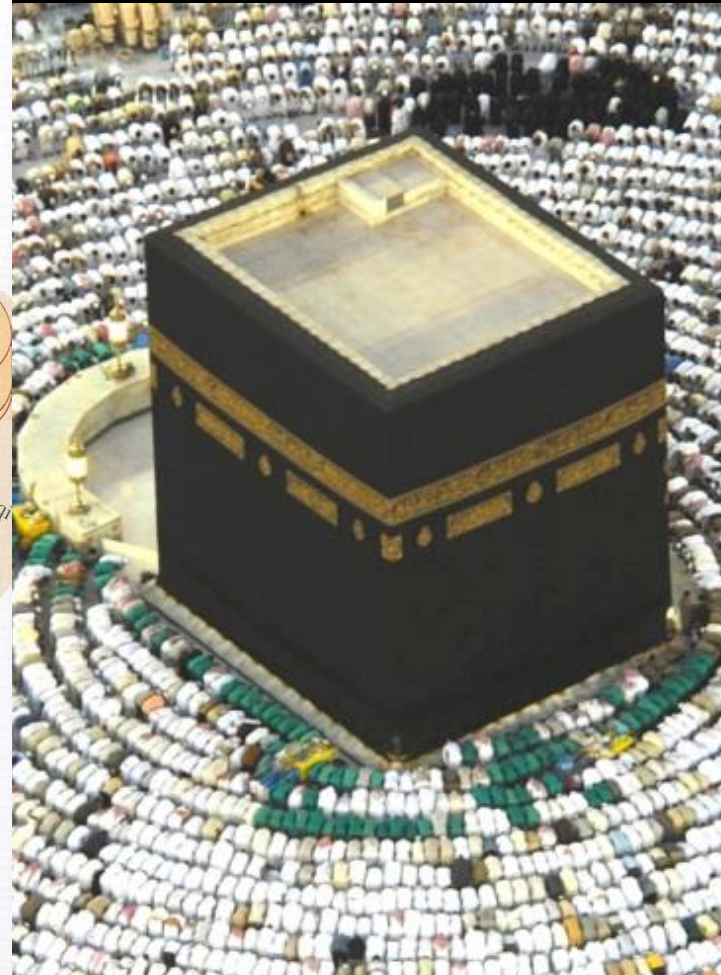
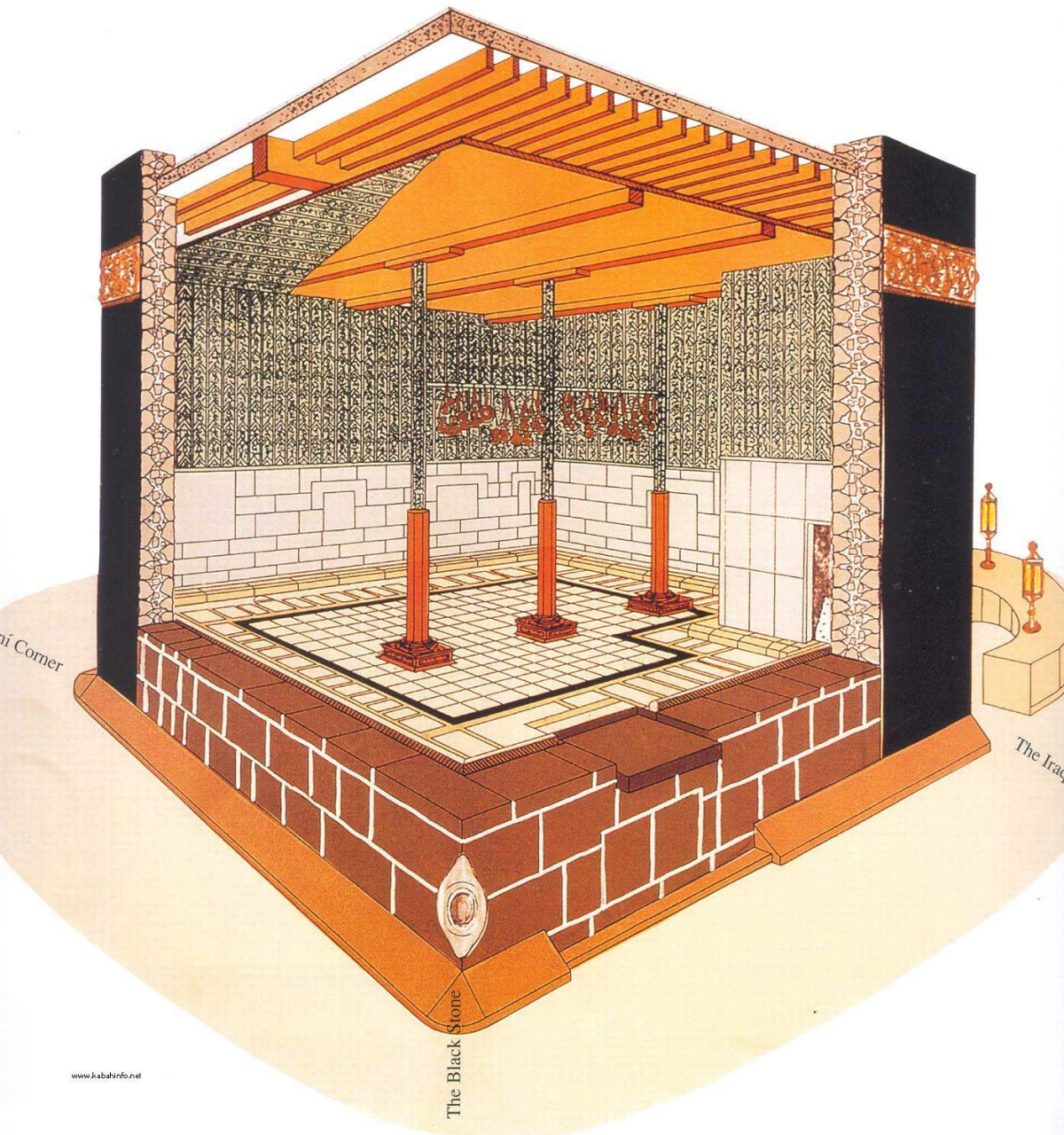
tzv. „Alláhove dcery“ (53:19-20, tzv. satanské verše)

Iláh ([nějaký] bůh) – *al-Iláh* (ten Bůh) – **Alláh** الله

kmenový bůh Qurajšovců

Hubal – “pán Kaʿby”, bůh děste nebo měsíce. Ke Kaʿbě se konala pouť s nemalým ekonomickým významem.

Ka'ba: mekkánská
svatyně, poutní
místo i před
vznikem islámu

al-^cUzzá

al-Lát

al-Manát

al-^cUzzá, helenizovaná podoba (1. stol.)
Chirbet Tammúr (Jordánsko)

al-Lát a její lev, Palmyra
(Tadmúr), Sýrie (1. stol.)

Další božstva předislámských Arabů:

Tághút – synonymum pro modlu (2:256-257; 4:51,60,75; 5:60; 16:31; 39-17), Wadd (láska) (71:23), Suwá' (71:23), Nasr, Já^ʿúq, Jághút (71:23).

Předislámští Arabové uctívali tyto i jiné bohy zpravidla v podobě model (kmenové, klanové a domácí božstva různého typu, např. bůh z medu, mléka a z datlí, kterou v době neúrody a tísně jednoduše zkonzumovali), balvanů a kamenů, stromů, pramenů, hvězd apod. Byli jim přinášeni aj oběti, výjimečně i lidské (al-Manát).

Náboženští „specialisté“ v podobě věstců (*hákim*), jasnovidců (*ʿárif*) a strážců svatyň (*sádir*)

Antropomorfní
náhrobní
kamene (4.-5.
stol. př. n.l.)
Saúdská Arábie

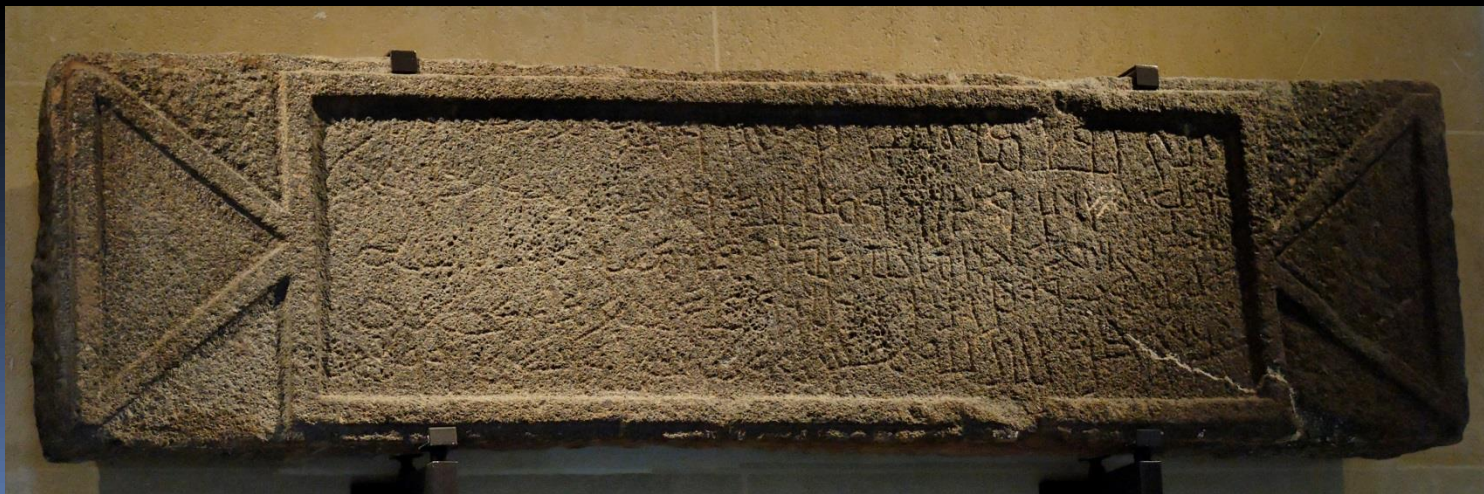

Všeobecně rozšířené bylo uctívání démonických bytostí: **džinn** (plur.)

Několik druhů a podob (*ʿifrít, márid, ghúl, hátif*, apod.).

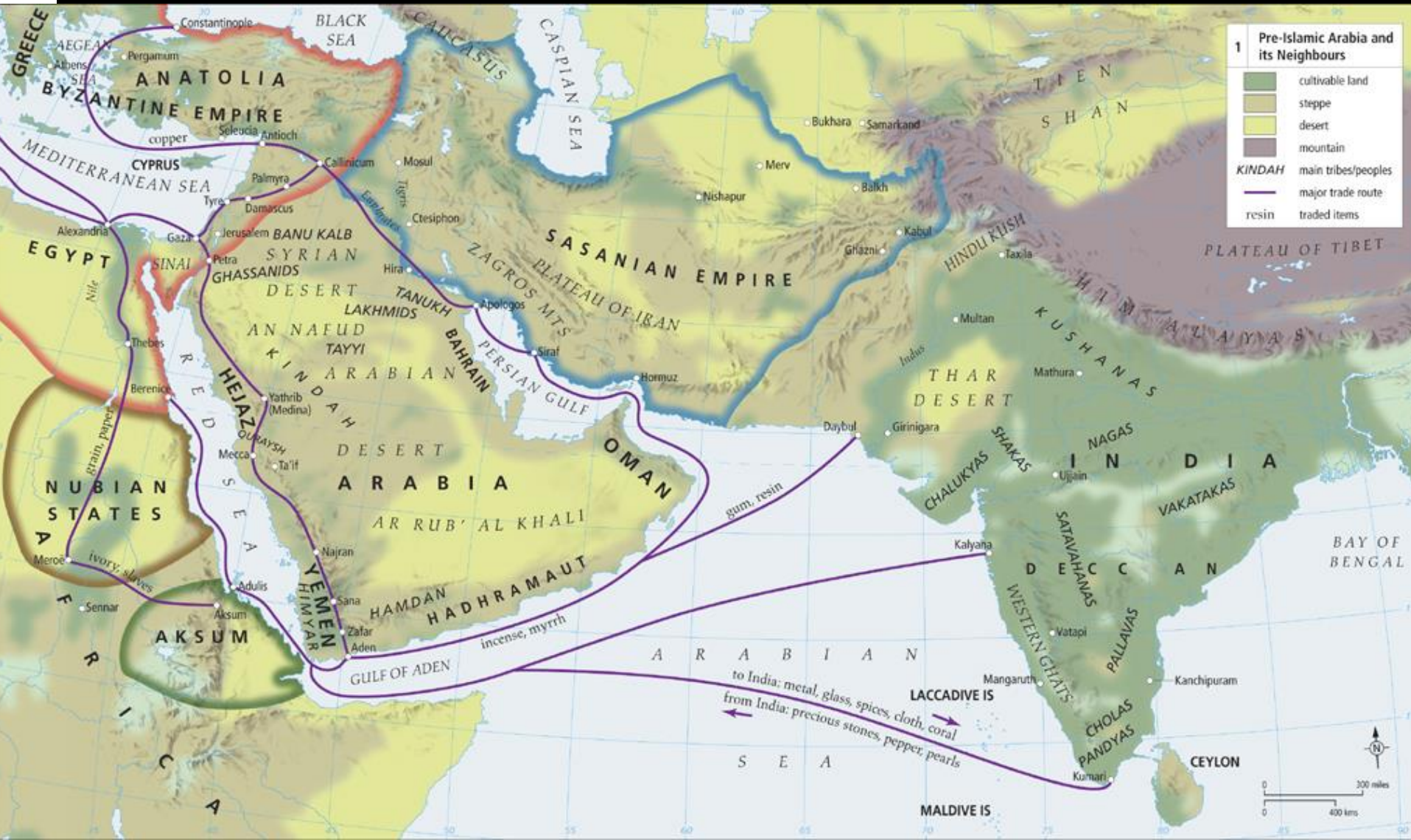
Džinnové byli zdrojem básnické nebo věštecké inspirace. V předislámské době hraje básník (*šáʿir*) významnou společenskou i politickou roli, nejvýznamnějším z nich byl **Imru' al-Qajs** (6. stol.)

Džinnové ale obvykle lidem škodili, např. mohli někoho posednout (*madžnún* – posednutý, „blázen“).

Mekka v předvečer islámu

„port of trade“, obchod a napětí vevnitř kmene Qurajš

Muhammad ibn ʿAbdalláh

Pramene / kritika pramenů – historický M.

Muslimské zdroje:

- *Korán*
- *hadíthy* – zaznamenané činy a výroky M.
- *síra a maghází* (např.. Ibn Isháq, *as-Síra an-nabawíja*, v redakci Ibn Hišáma)

Nemuslimské zdroje:

- Didaskalia Jakobou 634 / 12-13 H.
- syrský kronikář 637 / 15-16 H.
- Sebius (arménský biskup) 660 / 40 H.
- kronikář z Chuzistánu 660 / 40 H.

- Narodil se kolem r. 570 / 571 (v tzv. roku slona) v Mekce, do kmene Qurajš a klanu Banú Hášim.
- otec ʿAbdalláh
- matka Ámina

- Brzo osiřel, vychoval ho děd ʿAbd al-Muttalib a strýc **Abú Tálíb**
- Byl daný do výchovy k beduínům (běžná praxe) k Banú Saʿd ke kojné **Halíma**
- Pracoval jako průvodce karavan a obchodník
- Brzo získal uznání a úctu

- Mladý Muhammad byl rozpoznán křesťanským mnichem Bahírou jako příští prorok.

معه احواله وكانت جميع ملك الاحوال موافقةً ومناسبةً لما قرأه نجيحاً في الكتب وراى ناطم النبوة بين كفيه ثم سأل ابا طالب عنه وقال لمن هذا الصبي

فقال هو اني فقال ينبغي ان لا يكون له اب بل يكون والده قد درج ويكون بينهما فقال هو ان اخي وكانت امه حاملة به ثم درج والده فقال له جيرا صد

- Oženil se s bohatou vdovou jménem Chadíža , která ho již delší dobu zaměstnávala, umožnilo to aby se osamostatnil a rozběhl vlastní obchod.
- Zažil to jako životní obrat „zlo se obrátilo v dobro“ vplývá to zásadně na jeho další působení.

ابوبكر ابنه عبد الله ان لا يفارق البلد بالنهار وتفحص عن احوال الناس ويسمع ما يقولون في حقه ما وحي في الليل اليهما ويعلمهما حال قريش واطريضا

وامراضا مولاه فمخيرة الراعي ان يرعى الاغنام التي لاني بكر بالنهار وحي بها اخر النهار الى العار وقت الحلب فكانوا كلبونها وسقوتون بالباها

M. prorocké poslání

- M. pravidelně chodil jeden měsíc (*ramadán*) do jeskyně na hoře Hírá kde „rozjímal“.
- V r. **610** n.l., když měl přibližně 40 let začal slyšet hlasy apod. co ho celkem vyděsilo a obával se že mu našeptává ďábel, nebo byl posednutý (*madžnún*), a nechtěl opakovat slova které slyšel, ale anděl (Džibrá'íl / Gabriel), který přijel s „islámskou výzvou“, na tom trval a přinutil M. (začal ho škrtit), ten pak se podvolil / poddal se (slovo islám znamená totiž “poddát se / odevzdat se”) do vůle Boží) a přednesl (přednášej! / *Iqra!*) prvních pět veršů 96 súry Koránu.

1. Přednášej ve jménu Pána svého, který stvořil,
2. člověka z kapky přilnavé stvořil!
3. Přednášej, vždyť Pán tvůj je nadmíru štědrý,
4. ten, jenž naučil perem,
5. naučil člověka, co ještě neznal.

M. o svojí vizi vyprávěl nejprve jenom své rodině a blízkým přátelům.

Veřejně začal šířit své poselství až v r. 612 nebo 614 n.l.

Dostal se do utvořeného konfliktu s qurajšovskou oligarchií, která v jeho misi viděla ohrožení svých ekonomických i náboženských zájmů.

M. byl ale pod ochranou svého klanu, který vedl jeho strýc Abú Tálib (který se nikdy nestal muslimem).

jeskyně na
hoře Hírá

KOHLE

اقرا باسم الرب
الذي خلق الانسان
من علق
2006
عازراو

Handwritten text on a rock surface, possibly a date or name.

وَأَنْتَ قَدِّتْ عَلَى رَيْبَتِي وَارْتَعْشِ جِسْمِي فَبَيَّتْ إِلَى خَدِجَةَ وَقَلَّتْ دَثْرُونِي دَثْرُونِي فَغَطَّتْنِي لِنُزُولِ الْخَوْفِ مِنِّي

قال
ان
لوان
تلق
بالقلم
ك
كالت
على
ك
ك
الامة
وان

يا محمد
ارمى
رسوك
الانسا
علم الا
الاحص
ما سمع
الكتب
ورقه
الاكبر
وهو
فبت

Muhammad a Gabriel na hoře Hírá

واؤنه فاحل الله صل الله على وسام ح الامامه وباللهم عمارات اوتون ففنا

M. pozice - „pouze“ člověk i když „nejlepší z lidí“

- **prorok** (7:158, 8:64, 9:61, 9:73, 9: 113, 9:117, 66:1, 66:3, 66:9; *nabí - nubuwwa*) a „**pečeť proroků**“ (*chátam an-nabíjín* 33:40, alebo *chátam al-anbijá'*),
- **posel Boží** (*rasúl Alláh* 7:158, 46:9; *rasúl – risála*, po veřejném vystoupení od r. 614),
- **Ten který upozorňuje** (*mudhakkir* 88:21),
- **Varovatel** (*nadhír* 19:97, 33:45, 74:2, 78:40, 92:14),
- **Zvěstovatel** (*bašír* 19:97, 33:45, 48:8, 84:24),
- **Svědék** (*šahíd* 35:45, 48:8),
- opomíná se taky jako Ahmad („velice chválený“; 61:6, jeho jméno v ráji, Muhammad na zemi a Mahmúd v pekle), taky al-Mustafá' („vyvolený“)

- M. hlavními odpůrci byli:
hlava klanu Banú Machzún, **Abú Džahl**
hlava Banú ʿAbd aš-Šams, **Abú Sufján**
v M. vlastním klanu to byl jeho strýc ʿAbd al-ʿUzzá
(**Abú Lahab**).
- M. byl vyzvaný, aby se chránil před kmenovou radou (*malaʿ*). Hlavní obvinění proti němu je, že jeho učení je v rozporu s tradicí (“zvyky předků”, Zeptali se ho zda je básníkem nebo věštcem pak ho obvinili, že je bláznem a konečně ho chvěli všemožně podplatit.
- První muslimové byli zejména mladí muži jako z těch nejvýznamnějších a nejbohatších ale taky z méně důležitých rodů a lidé stojící mimo rodový a kmenový systém. Nebylo jich moc (cca. 150-200).

- Perzekuce muslimů v Mekce a jiné konflikty.
- V r. 615 první emigrace 85 muslimů do Abesinie.
- V r. 619/620 zemřeli jak Chadídža tak i Abú Tálíb, což vedlo k vnitřní krizi v muslimské obci.

ملِكٌ لَانْتِمْ كَلَامُهُمْ وَلَا تَحْقُوقِيهِمْ وَلَا اعْرِفْتُمْ صِدْقَ هُوَلَا الرِّسَالِ مِنْ كَدِّهِمْ فَاذَاتْحَقْنَا خَالَ الرِّسَالِ وَعَلِمْنَا انَّ لِحَقِّهِمْ جَازَانِ نَسَلِمُ هُوَلَا الْقَوْمِ الْبِهِمْ شَمْرٌ

أذن الملك بان يدخل المسلمون والرسولان المذكوران واجتمع نواب الجاشيرون وحجابه وكتابه وطر كل واحد منهم في منبته وطر المسلمون ايضا

■ **AL-‘ISRÁ WA ‘L-MIR‘ÁDŽ**

M. zázrační noční cesta do „nejvzdálenější mešity“
(17: 1) (Jeruzalém?) a jeho vystoupení do nebes.

لواخترت الخمر لارتدت من امتك من بعدك واصلوا أكثيراً ولو اخترت الماء كافوا على خطر عظيم من الفرق فحيث اخترت اللبن سوف

چو فغانه شد نذر نما
ز آنکه معراج کرد

ز مسجد بروش رسول خاز
بتاج اینه تاج کرد

بر آن کعب برق عنایت
پسهران این دیگر نهاد

امین ملک عنایت
ز خلیف معراج بر سپهر نهاد

عزیز کابین او ما بود
ش چها تاشد

کیا م جبا خدای تو
زیسای او ز بره سیما شد
فروع خورشید رونق مبرد
بطاعت سببی ز می نبرد
که روح الامین ز لشکر ماند

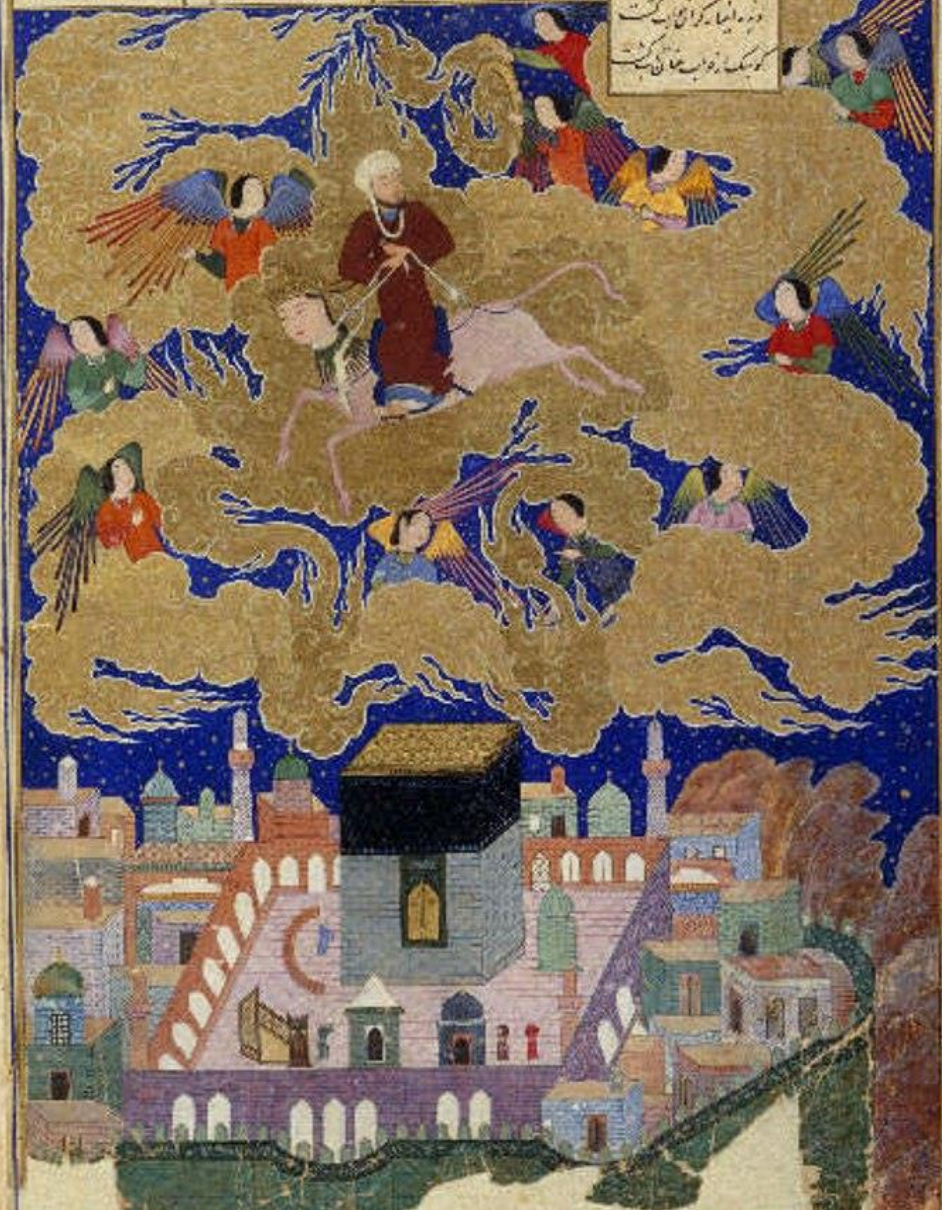
بجای شتری شد خریدار او
سمنه شرح میل حرکات
فکاک برخیالی که بر قوس
در آن که بید نبود آنها
بدو گفت سالار بیت الحرم

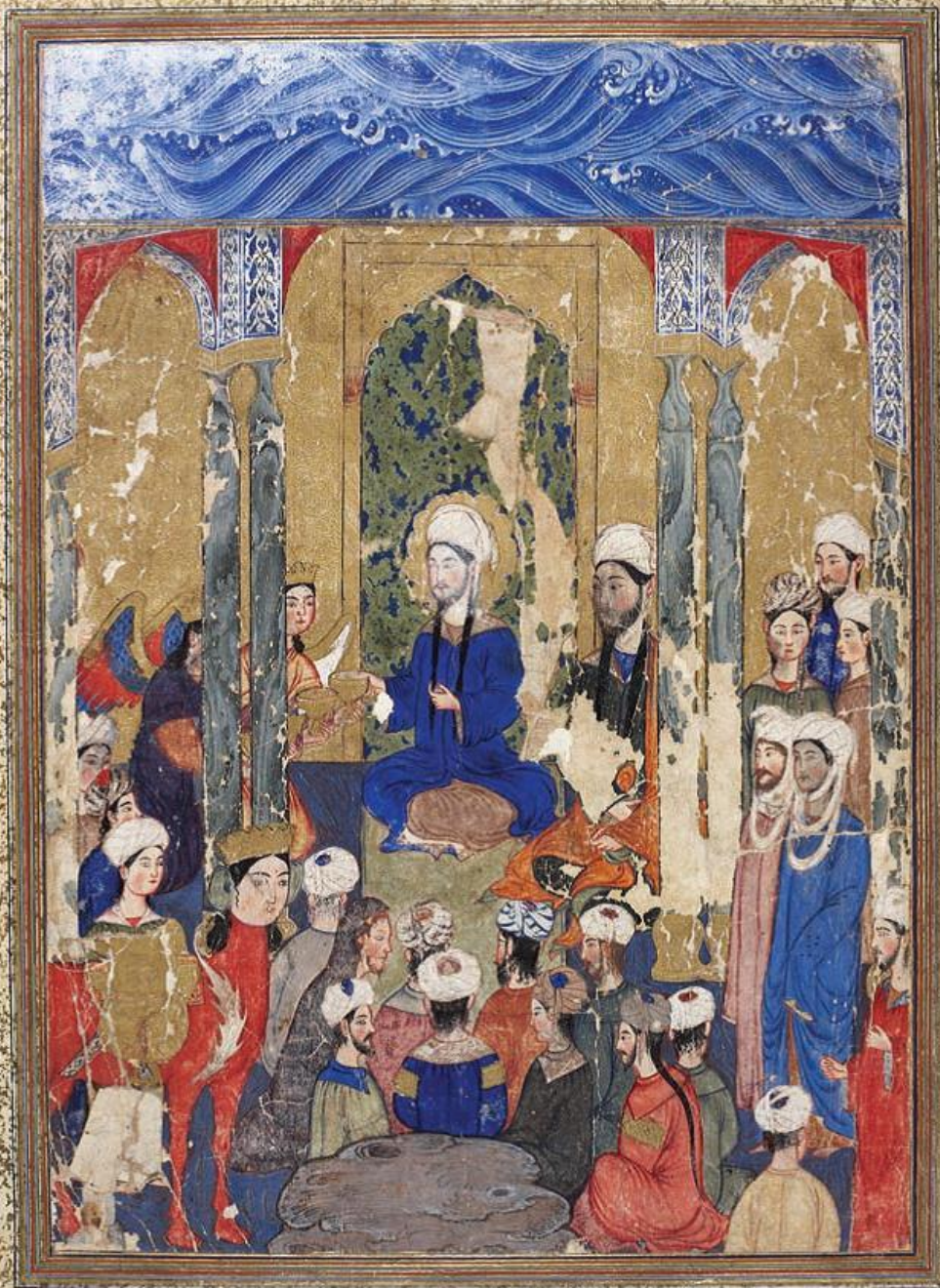
بجای خمد از شتر قندار او
ز جو را چو که گشتاری بود
کمان کوشنده بر پیش می
همی اند تا سپهره ملهتها
گدای همدم سبایی کرام

بهر شکی که یک نیم روز
نوادگت ز این عالم کنی
که در آن سه روز گناهت
روزه ایما که گزین گشت
کو کعبه را به صفای گشت

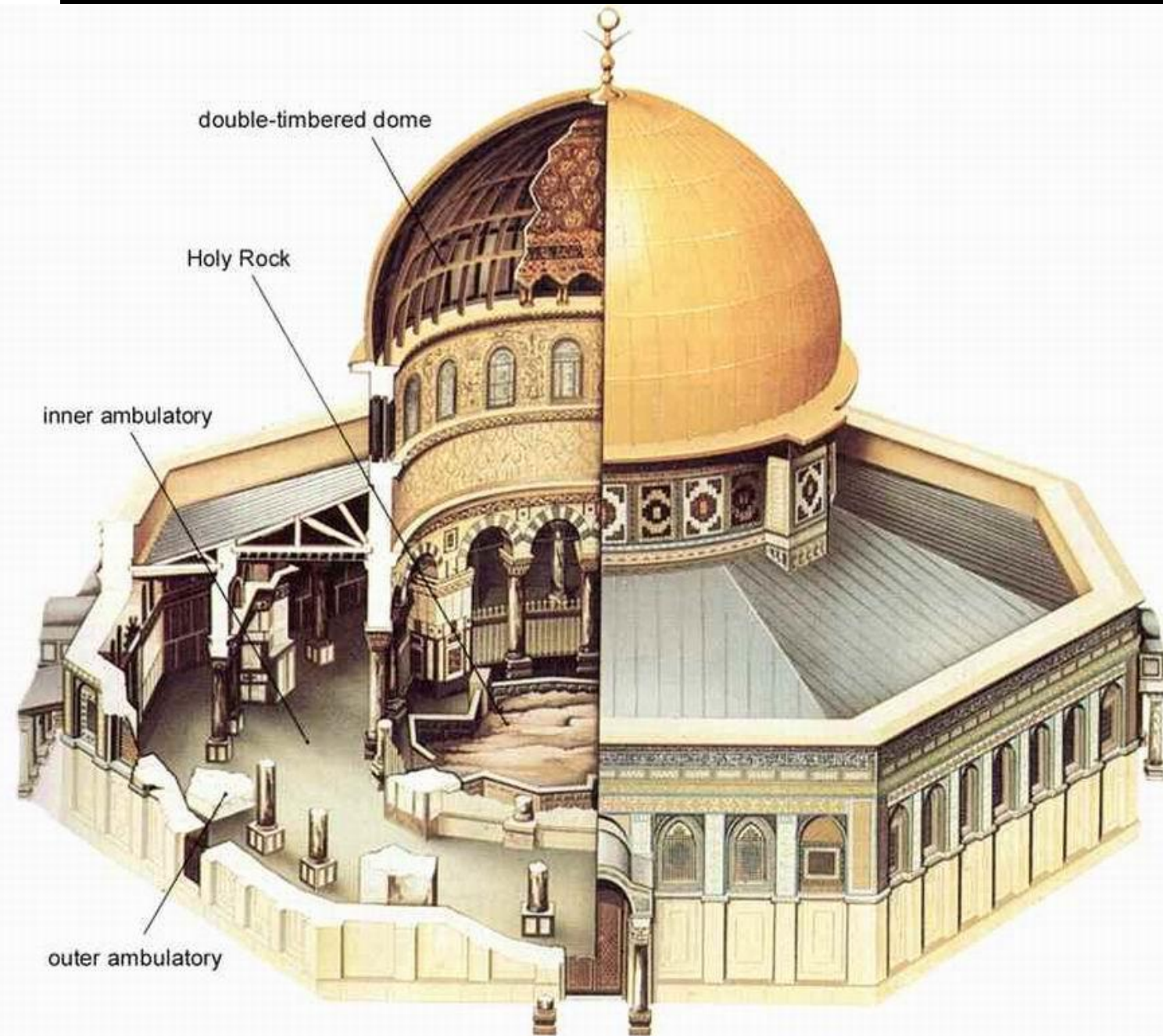
در معراج حضرت محمد صلی الله علیه و آله
است تمامه در پیشگاه
و در شرح از کتب معتبره
که در آن شکر است از او

که در آن شکر است از او
نموده در مشهوره و در کتب معتبره
که در آن شکر است از او

M. sedí ve společnosti andělů a proroků na Skále v Jeruzalémě a vybírá si mezi miskou vody, mléka a vína (vybral si mléko).

Skalní
dóm
(*Qubbat
as-sachrá*)
v Jeruza-
lémě byl
postaven
nad skálu
kam M.
vykonal
svou
noční
cestu.

لوه ماما اولدی و نماز قیلدی قرآنی جهرله او قوردی اولو العزیز

زنا

کلیسوس

سبحان الله العظيم

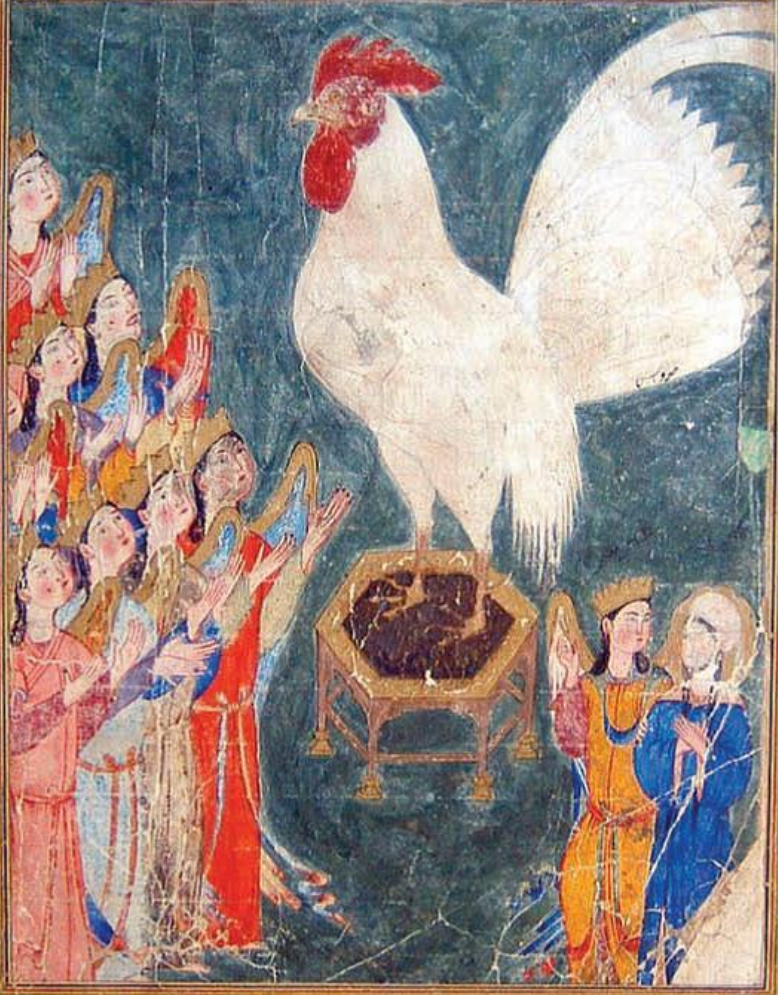
نہ و مہدیہ مہمو صہ ————— سدھیا ہو و مہدیہ مہنی مہوہر مہسہر مہنی ہ

مہمو لہو مہ سہ ہ مہمو لہو مہو ہو ہ ————— مہو ہو مہو ہو ہ مہو ہو ہ مہو ہو ہ

ہو ہ مہو ہو ہ مہو ہو ہ مہو ہو ہ مہو ہو ہ مہو ہو ہ مہو ہو ہ

از حکم کاروانی رخ استباد احمد پوسی نمایان است

Prorok
Muhammad
v sedmém
nebi v
přítomnosti
Boha

سیمت پروان دهنده و بهشت

پیش از اوستغفر رود است
ز غم که گوید از آن پرده باز
و آنچه نماید زبان بی شکست
سند تو اضع شرف خاکم این
بهره خود خانه خست بار خاک

کست کران دپه شود پرده ما
خواجده دران دپه چو دایره شد
کرد کدر جریف افلاکیا
چون طلبیدند از آن کج پاک

پیر که بر پندار گشت
بگردد و مقصد بر کشت
را حله را در جبریم مجاز
کریم سنوز از جان و پیش

تیکه پیش در کوشش
سست ز پرده بر کشت
یافتن جازت که اقلیم را
آده بر یک حرم بستش

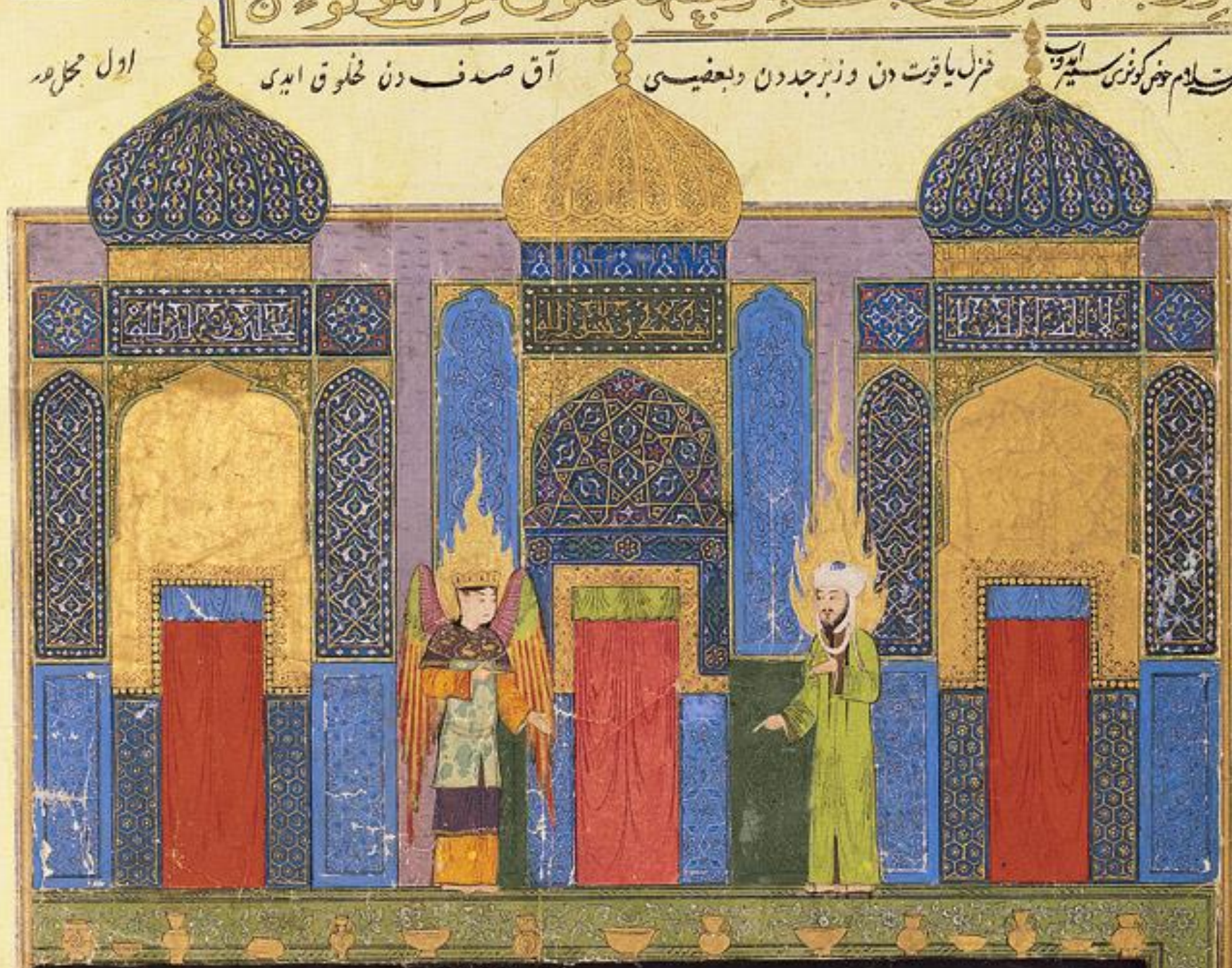
لَا خَيْرَ وَبَعْضَهَا مِنَ الزَّيْرِ جَسَدٍ وَبَعْضَهَا مَخْلُوقٍ مِثْلَ اللَّوْطِ ۝

اول محلوه

آق صدف دن مخلوق ایدی

فزل یا قوت دن و زبردن و بعضی

رسول الله عنت لام خن کونری سیمیر

م ————— عفو و غفران ————— کسی است که از او بگذرد و عفو کند —————

Abú Bakr
potvrzuje
pravdivost
noční cesty
proroka
Muhammada.

- Do čela Banú Hášim se dostal M. strýc Abú Lahab, který je výrazně proti islámu a proto již nechránil M.
- Další pokus o emigraci do at-Tá'ifu (621 n.l.), který se nezdařil (M. chtěli kamenovat).
- V témže roku M. chtěli Mekkánci zavraždit (bez úspěchu)
- V r. 621 M. uzavřel tzv. **První arabskou úmluvu** s představiteli oázy **Jathrib**, kterou následuje tzv. **Druhá arabská úmluva**, která ustanovuje M. vůdcem celé oázy, kde má mezi znepřátelenými stranami nastolit mír.
- M. postupně posílal své mekkánské zastánce do Jathribu a on sám se svým přítelem Abú Bakrem opouští Mekku jako poslední.

- **HIDŽRA** - M. odchod (mylně překládaný jako "útek") nebo emigrace / exil. Hidžra se stal začátkem muslimského letopočtu. (16. červenec 622 n.l.)

- **Jathrib / Medína** (*Madínat an-Nabí*) situace:

Hlavní napětí mezi kmeny **Aus** a **Chazradž**

Židovské kmeny:

Banú Qajnúka', Banú Qurajza, Banú an-Nadí

ansár: medinští „pomocníci“

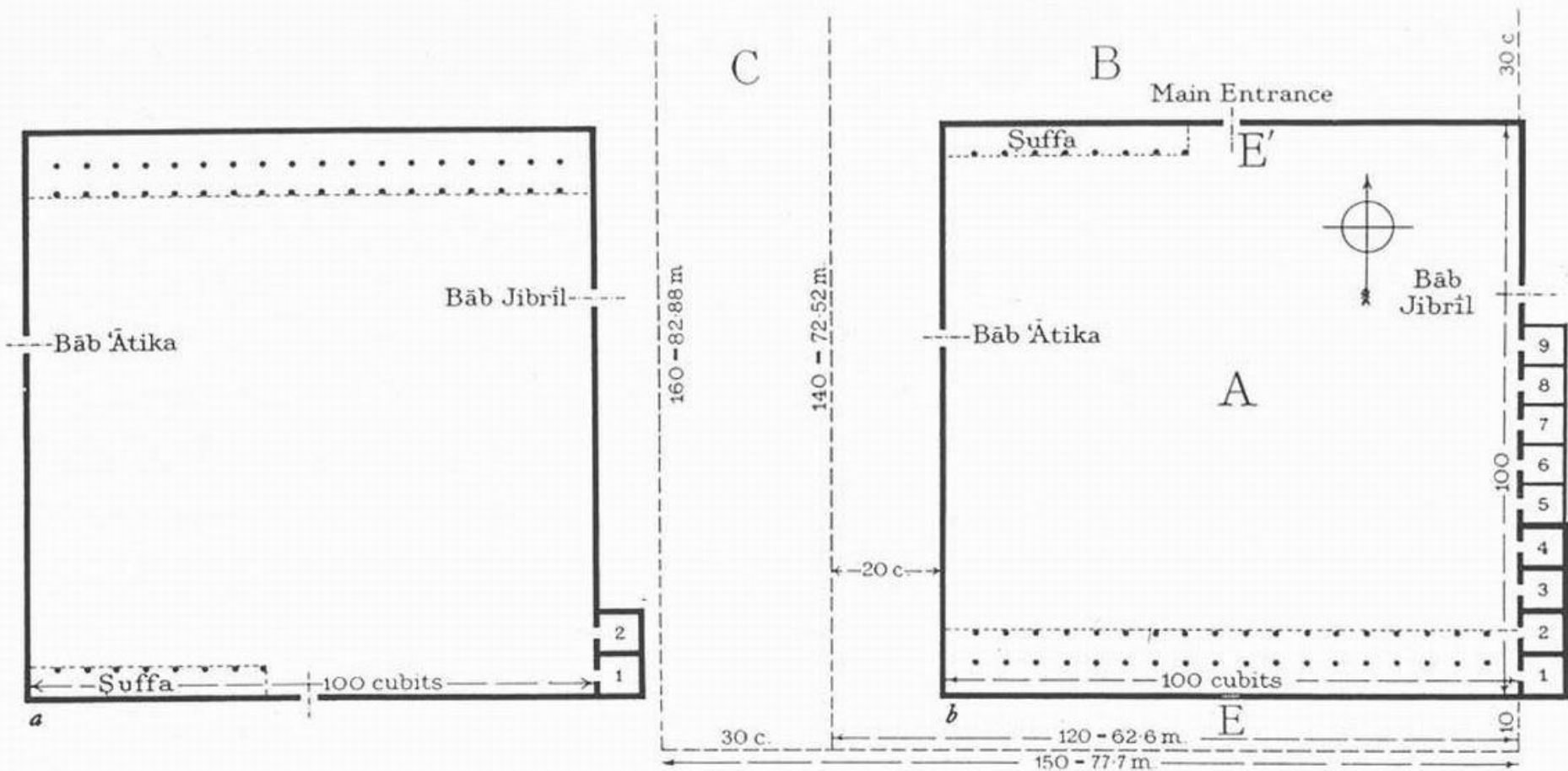
muhádžirún: mekkánští „emigranti“

Spolu (včetně židů!) tvoří jedno nábožensko-politickou komunitu nebo obec: **umma**

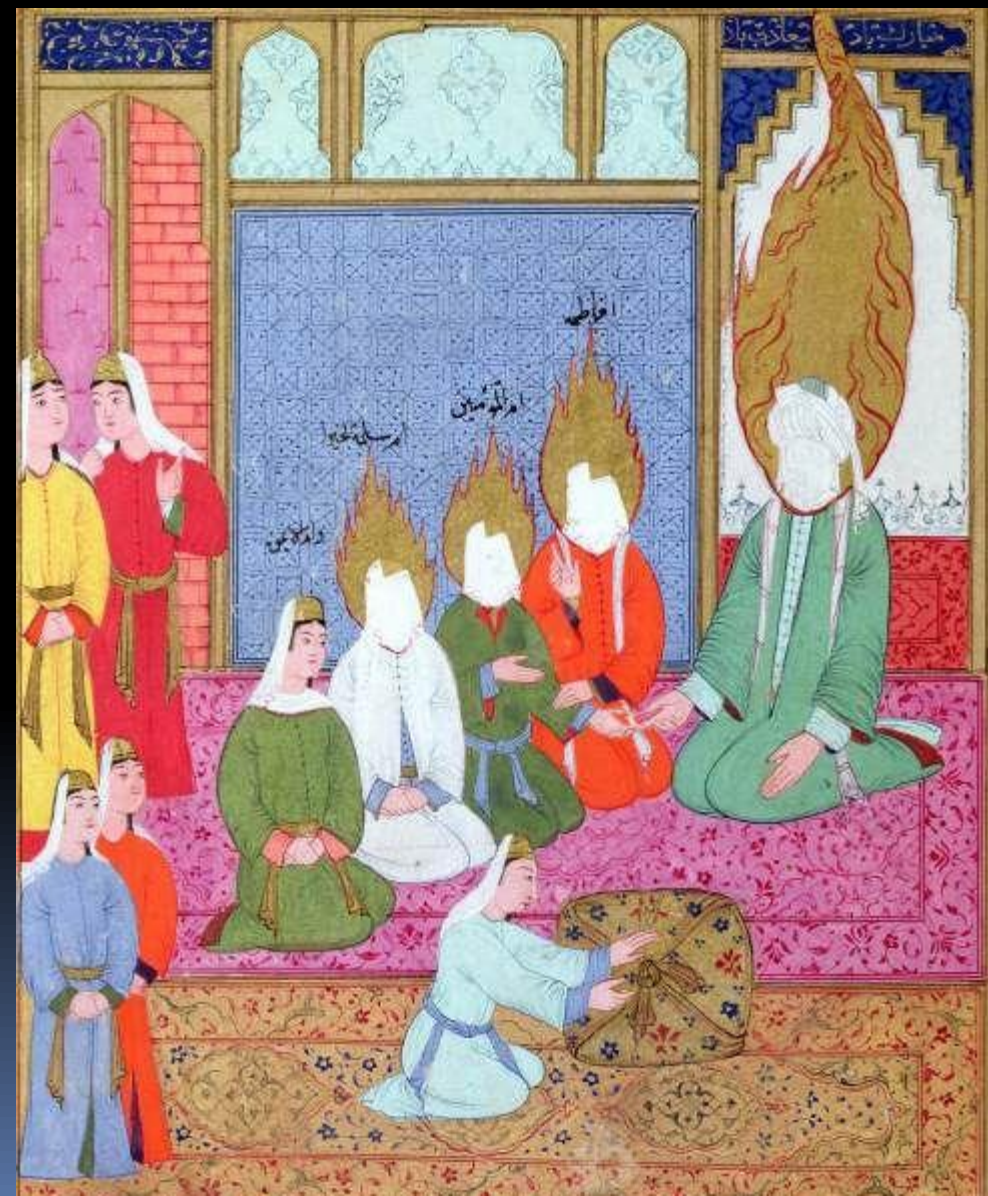
tzv. medínská ústava: určuje vztahy v rámci ummy a slouží jako hlavní právní dokument komunity

- Odchodem M. se začíná otevřený konflikt mezi muslimy a Mekkou, období tzv. razií tj. vojenských výprav, první se uskutečnila v prosinci r. 623

- Muhammadův dům v Medíne, model pro příští mešity (*masdžid, maggada* v nabatejštině: místo, kde se sklání). Bilál (bývalý černý otrok) první muezzin.

M. a jeho ženy, obvinění Ā'īšy z nevěry

من الكفائنا واقرباينا ولا يثر الضعفاء، فالفت النبي عليه السلام الى بني هاشم وقال **قالوا في سبيل الله** وادوا حقوق الله تعالى حيث ارسل اليكم رسولا وحيث تولوا

- Bitva u Badru (březen 624), muslimské vítězství

Open
Desert

Quraysh

Badr
Oasis

Mohammed's
Forces

Hillcock

Encampment

Oasis

Battle Site

- ***munáfikún*** (pokrytci): medínští, kteří přestoupili na islám jenom na oko a v kritickém okamžiku muslimy zradili.
- ***káfirún*** (“nevěřící”) – Mekkánští, proti kterým M. vede neustálo vojnu.
- ***muslimún*** (muslimové) nebo ***mu’imún*** (“pravověrní”).
- Již od začátku existovali v Medíně určité vnitřní napětí i mezi židovskými kmeny a muslimy.

Vyhrotilo se to v únoru 624, kdy členové Banú Qajnúká’ byli z Medíny vyhnáni (změna směru modlitby z Jeruzaléma na Mekku).

Na podzim vyzval M. i představitele Banú an-Nadír, aby opustili Medínu, a když to neučinili byli obklíčení a poráženi.

معه ربي المدينه عليه السلام
صلى الله عليه وآله وسلم را يلى عود
بنه قيقع كه جاعه از او بودند و ستار

عرب

8r

وخصنوا بالحصن حتى قدف الله تعالى في قلوبهم الرعب فجا فواوزلوا على حكم النبي صلى الله عليه وسلم ولاز يعطيه المال وتسالهم نساوتهم

Prorok Muhammad vede muslimy proti Banú Qajnuqá'.

Členové židovského Banú an-Nadír prokazují hold prorokovi Muhammadovi v Medíně.

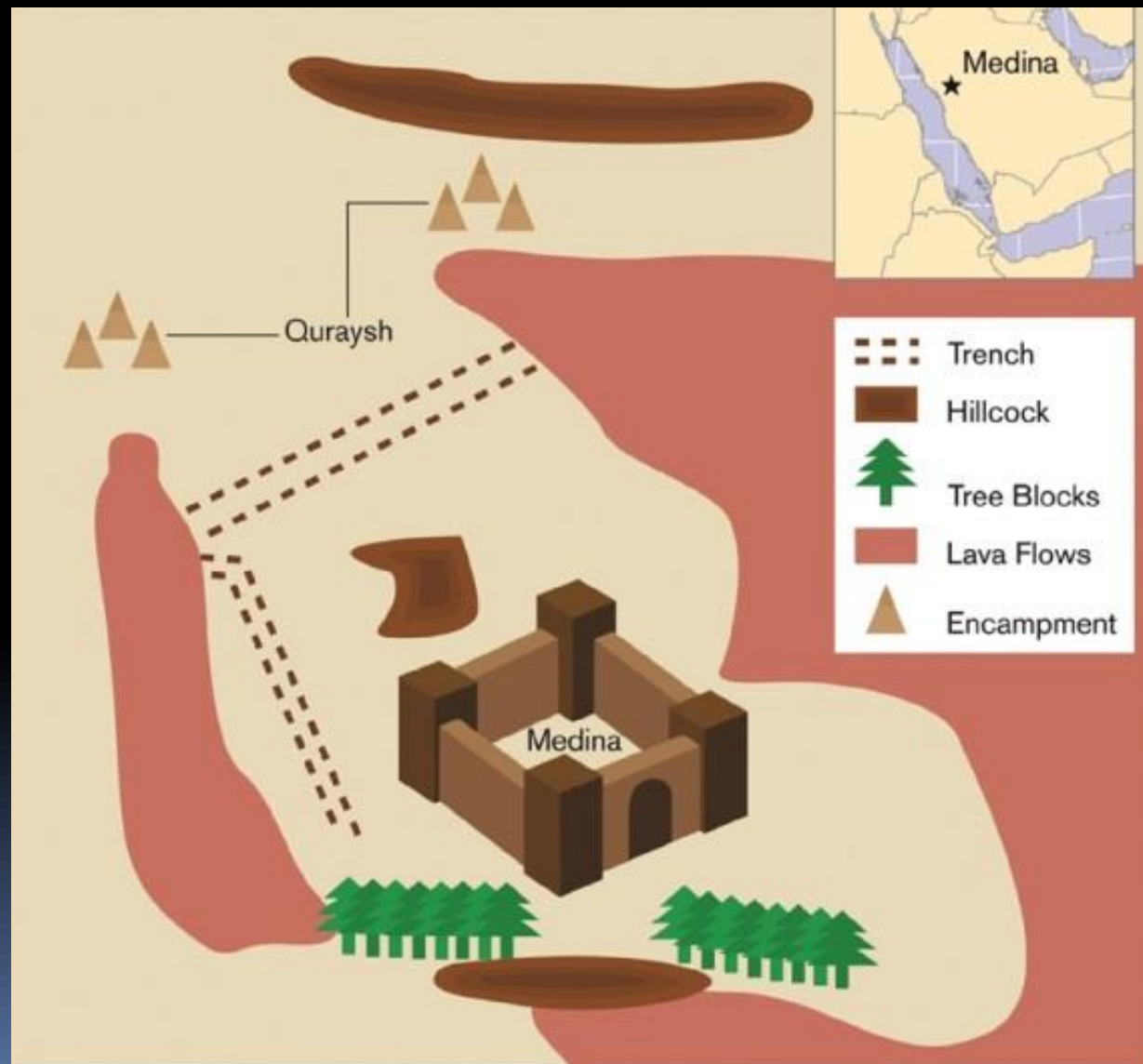

Kmen Banú Qurajza se přidala na stranu Mekkánců, proto M. dal zabít muže a prodat ženy a děti do otroctví.

- V r. 627 Mekka se postavila do čela 10 tis. vojenské koalice a v březnu začala obléhat Medínu, to byla

tzv.
zákopová
vojna

když na radu
perského otroka
Salmána
al-Fárisího
muslimové se
úspěšně ubránili
pomocí zákopů.

Souboj mezi 'Alim b. Abi Talibem a Amren b. Wad u Mediny

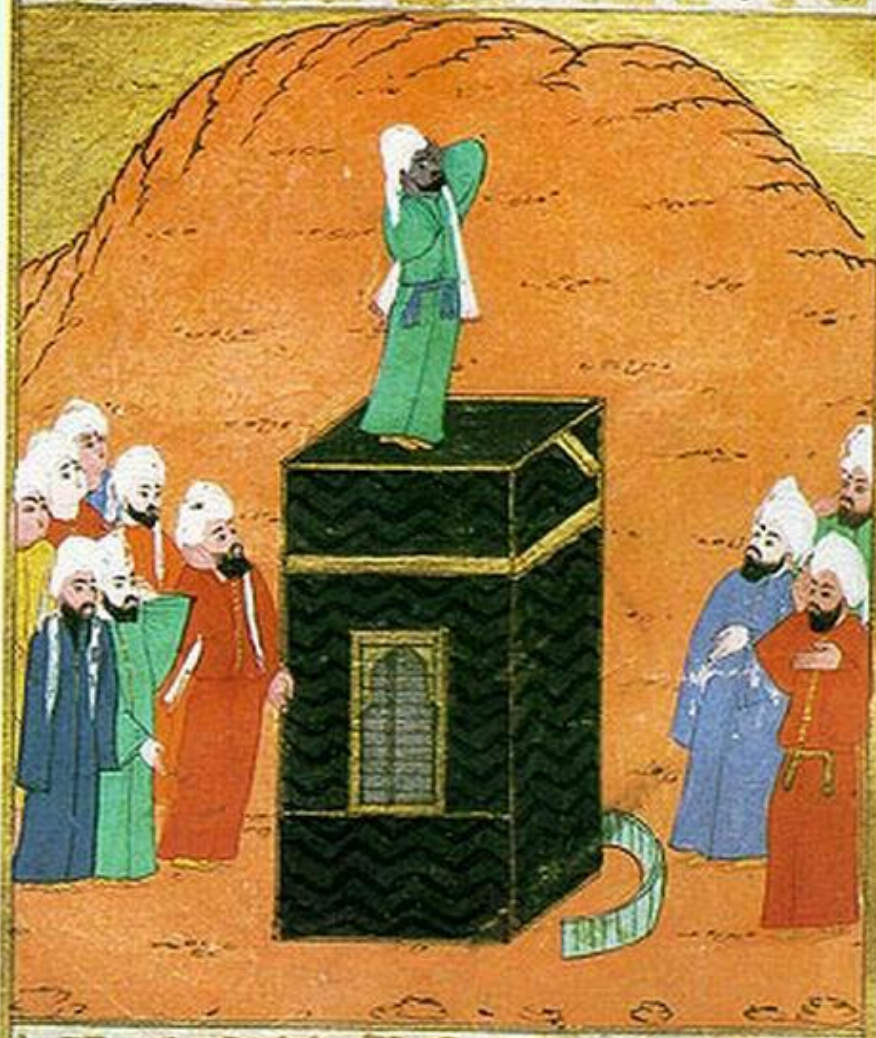
- V únoru r. 628 M. uzavřel s Mekkánci příměří a vydal se na malou pouť (*ʿumra*) do Mekky. M. přijel do Mekky neozbrojený a následovalo ho asi tisíc lidí z jeho zastánců.
- M. uzavřel s Mekkánci tzv. **Hubajbíjské smlouvy**, které umožnilo muslimům vykonat tří denní pouť.
- Ještě ve stejném roce M. dobyl bohatou oázu Chajbar.
- V březnu r. 629 vykonal M. předem dohodnutou velkou pouť (*hadždž*) do Mekky když se smířil se svým rodem i kmenem.
- V lednu r. 630 vyrazil M. s početnou muslimskou armádou do svého rodného města a bez většího krveprolití, dobyl Mekku.
- M. navštívil Kaʿbu a rozbil modly („zabil je“).

الله وجهه رسول حضرت توك او كجه ايكى لمر ايكى المنه
 طومش دور و خيرا نيل و ميكا نيل و اسرافل و عزرائيل بودت

مقرب فرشته هار رسول حضرت نك دورت يانندن تكبير
 كوز و زلوانندن خيرا نيل امير رسول حضرت نه بو ايت

الله اكبر ددي انندن اول مسلمانلار دخي بييله
 دديلر چونكه مكه قومي بو حال كوردلر نيه يريز مسلمانلاره

صوردلر ايتد لركيم بونر حكاييت دوزرد ديلر اول مسلمانلار
 ايتد لير وقت هر كيم نماز وقت اير شسه يله ليققاز

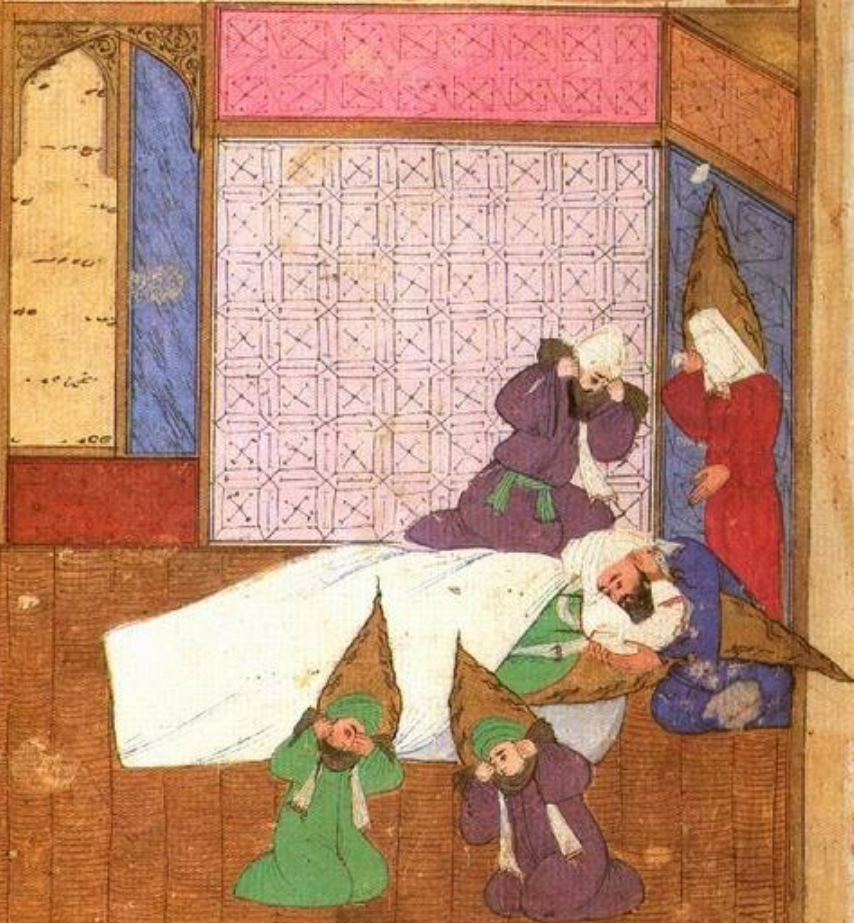

الوداع وانزل عليه **هـ** انما الناس لئس في الكفر يضل به الذين كفروا وايلونهم عامما
وحر موتهم عامما **هـ** فخطب عليه السلام **وقال** ان الزمان قد ابدل حكمته

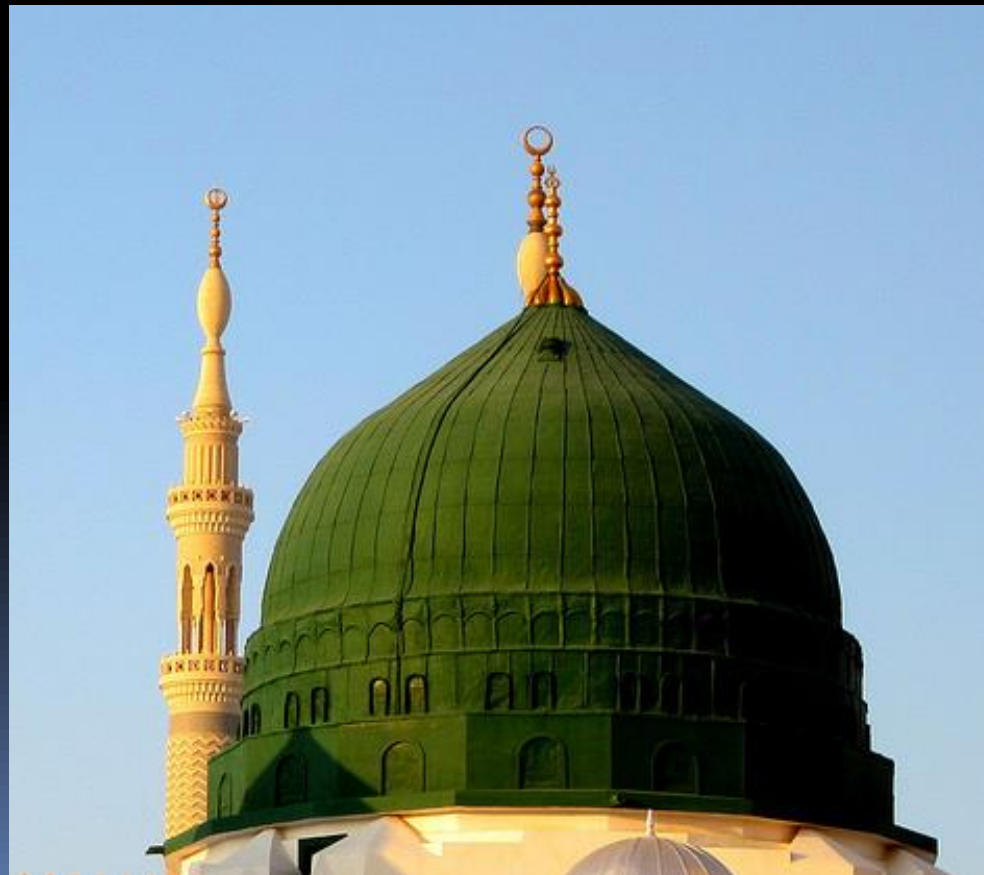
- v březnu r. 632 vykonal svou "Pout' na rozloučenou" a mněl v Mekce své poslední kázání.

عليه السلام ديري ديسكو ز اولدي ددي عمر زخي اولدون
بلدي بو فضلده خلافت دعويسته دوستلري بيان

ايدردا ويلر بوندن شويلاه روايت قلوزلر كه ابو الحسن البكري
محمد ابن اسحاق قولندن رحمة الله عليه ايدورا اولكونه رسول

- 8. června 632 M. (po krátké nemoci) umírá.
- Byl pochován v Medíně v současné Prorokové mešitě (*Masdžid an-nabí*)

M. jako náboženský vůdce a společenský reformátor

- *Hanífíja* – přírodní monoteizmus, dovršení monoteizmu? Koncepce *millat Ibráhím*, řetězec proroků od Adama až po Muhammada.
- Otázka Prorokové ngramotnosti (*an-nabí al-ummí*) a možné inspirační zdroje.
- **Náboženské reformy** (monotheizmus, modlitba, víra v nesmrtelnou duši, eschatologie a kosmologie)
- **Společenské a politické reformy** („společenská spravedlivost“ a náboženská rovnost, postavení žen, *džihád*, postavení *ahl al-kitáb*,

Prorokova mešita (*Masdžid an-nabí*),
Medína (Saúdská Arábie)

نبي عظيم بن الحنف الذي مد عظمه الرحمن في سيد الكتب

يا ايها الذين آمنوا ارفعوا اصواتكم فوق صوت النبي ولا تهتروا له بالقرآن كما تهتروا به من قبل
ان تحطوا على اعقابكم وانتم لا تعلمون

هو سيدنا محمد

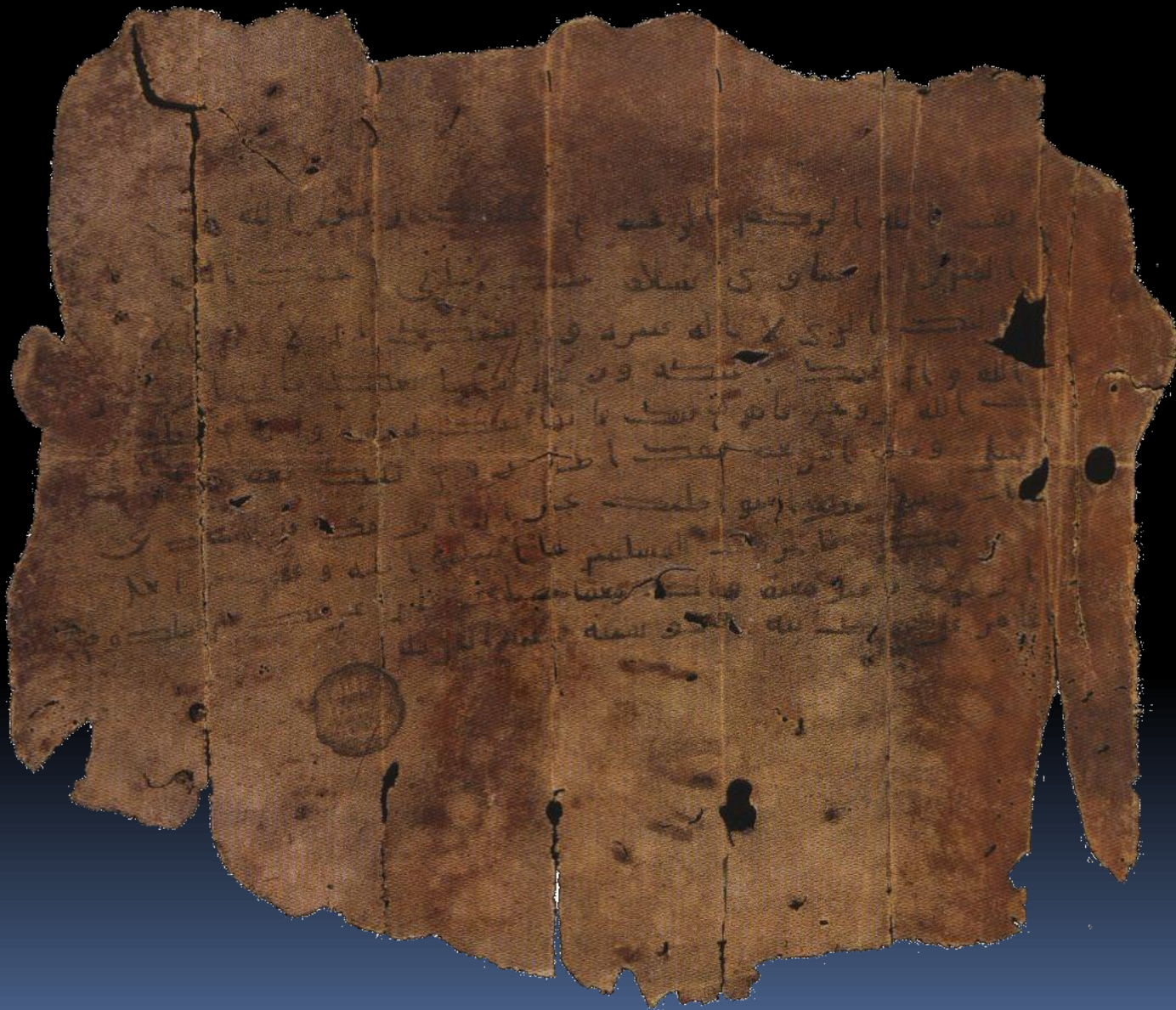
هو سيدنا محمد

Muhammad, osmanská kaligrafie,
Hagia Sofia, Istanbul

Kopie dopisu
proroka
Muhammada
guvernérovi
Bahrajnu a
podoba jeho
podpisu /
pečeti

Relikvie
proroka
Muhammada
jsou uloženi
zejména
v *Topkapi*
seray
v Istanbulu

Vlas z vousu
proroka
Muhammada

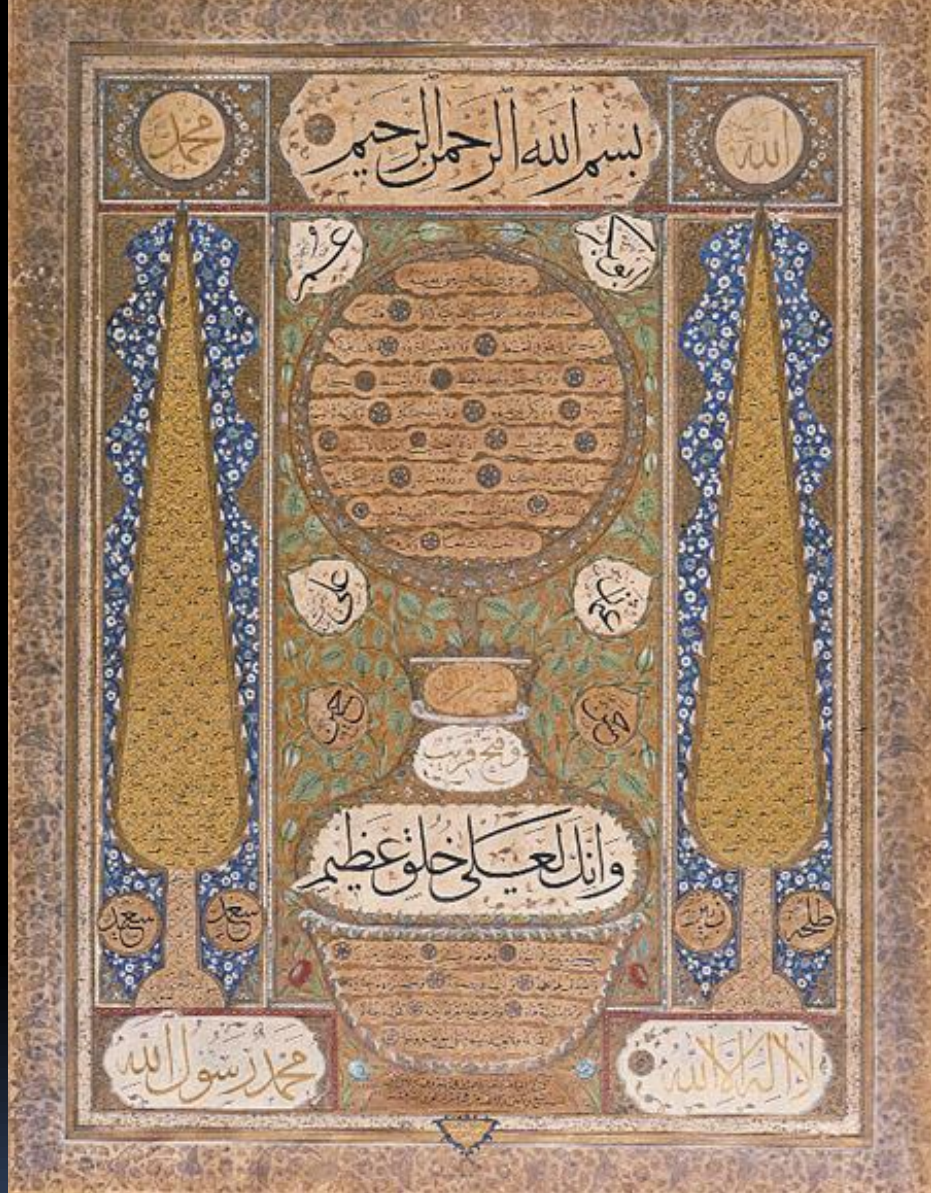

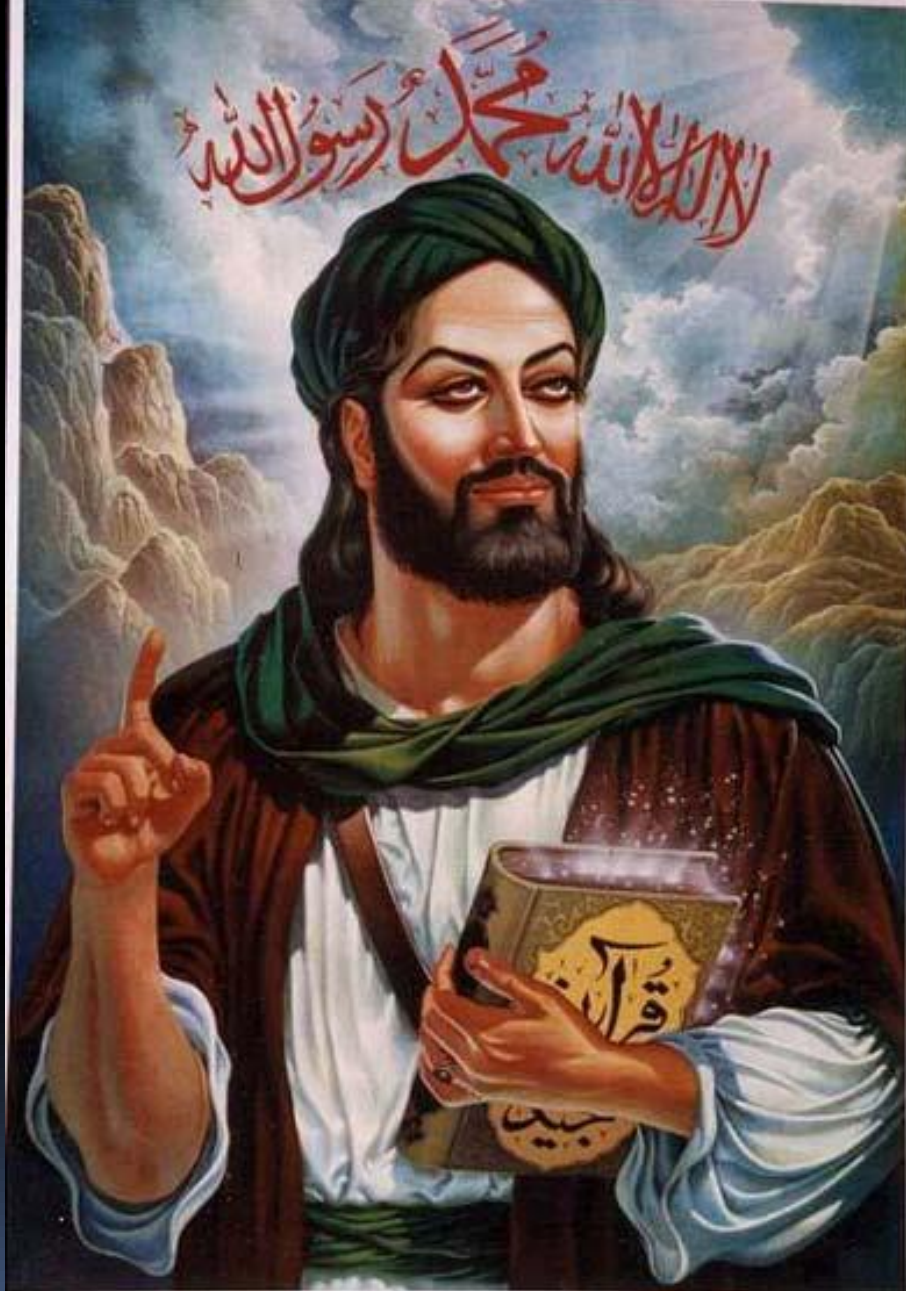
Meče a palice proroka Muhammada, *Topkapi seray*, Istanbul

Otisk nohy (*qadam*) a sandál Proroka, *Topkapi seray*, Istanbul

Hilja / hilye - ornamentální popis proroka Muhammada v podobě kaligrafické kompozice, osmanské z 18. a 17. stol.

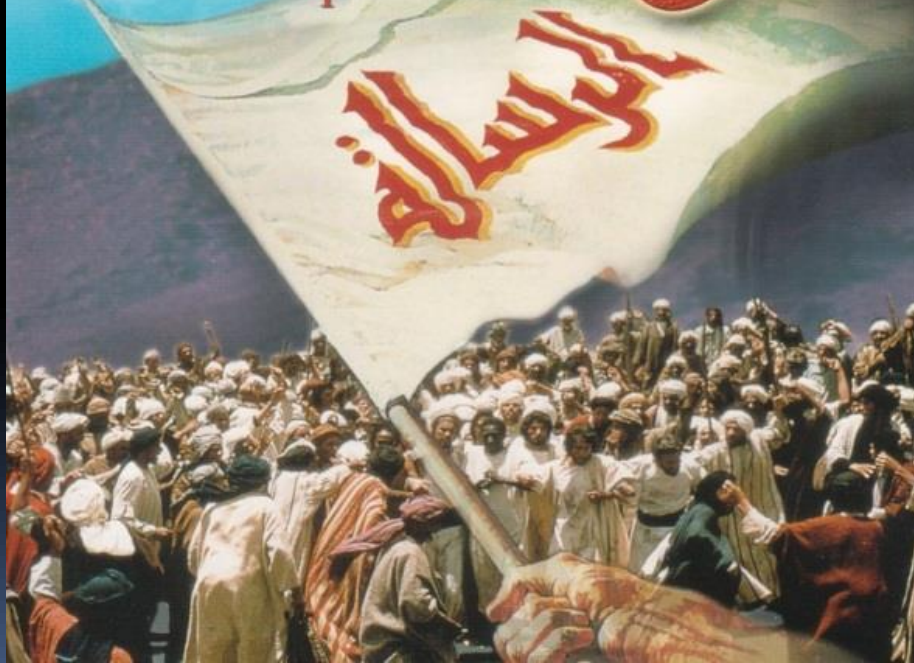
Současné ší'itské zobrazení proroka Muhammad, Irán

30TH ANNIVERSARY EDITION 2-DISC SET

Anthony Quinn
Irene Papas

The Message

the story of Islam

MUHAMMAD

THE MESSENGER OF GOD

A
MAJID MAJIDI
FILM

Cinematography Vittorio Storaro
Screenwriters Majid Majidi, Kambozia Partoel Editor Roberto Perpignani
Production Designer Miljen Kreka Kijakovic Costume Designer Michael O'Connor, Seyed Mohsen Shahebrahimi
Score Composer and Producer A.R. Rahman Visual Effects Supervisor Scott E. Anderson Key Make-Up Artist Gianetto De Rossi
A Noor-e-Taban Film Company Production
35mm, 4K, 171 min, 2015

Exec. Advisors Mehdi Pakdel Abbaszadeh Alireza Shoja Noori Samad Mohsen Tamabandeh
Editors Sareh Bayat Advisors Mina Sadati Abbaszadeh Darioush Farhang Abbaszadeh Mohammad Asgari
Producers Seyed Sadegh Hatofi Artists Rana Azadivar Abbaszadeh Arash Falahat Pish

World Sales:
Noor-e-Taban Film Company
Suite 6, 2nd floor
No.3, Fourth Alley,
Gandhi Street, Tehran 1434894EE, Iran
Tel: +98 21 88773338
Fax: +98 21 8879 0151
Email: noortaban.film.company@gmail.com

Filmy o Muhammadovi *Poselství* (1976) *Muhammad* (2015)